Participatie-eindverslag Renovatie Speeltuin Amstelpark

Februari 2026

Introductie

De speeltoestellen die nu in de openbare speeltuin van het Amstelpark staan, zijn toe aan vervanging. Ook moet er onderhoud plaatsvinden aan de bomen en de paden. Dit biedt kansen om de speeltuin opnieuw in te richten op basis van de wensen van gebruikers en volgens de **Bestuurlijke visie Spelen in Zuid**, die in mei 2025 is vastgesteld. Natuurlijk spelen, toegankelijkheid en inclusiviteit staan hierin centraal.

Eerste uitgangspunten bij de renovatie van de speeltuin zijn:

- We vervangen het gele speeltoestel en de ondergrond.
- We vervangen de bomenrij van populieren, omdat de wortels door het asfalt en het groen omhoog komen.
- De toegang voor kinderwagens, rolstoelen en stepjes wordt vernieuwd en verbeterd.
- De attractiespeeltuin en de kinderboerderij blijven.

Het dagelijks bestuur van stadsdeel Zuid vindt het belangrijk dat een speelplek een inspirerende, veilige en toegankelijke omgeving is waar kinderen, volwassenen en ouderen elkaar kunnen ontmoeten, (samen) spelen, ontdekken en bewegen. De speeltuin wordt veilig, toegankelijk en inclusief ingericht en geschikt gemaakt voor kinderen van alle leeftijden. Zo kunnen gezinnen met kinderen in verschillende leeftijden hier terecht, samen met hun ouders, opa's en oma's. De plek kan ook gebruikt worden voor een uitje van bijvoorbeeld scholen en opvangorganisaties.

Wat wilden we bereiken?

Doel participatieproces: De gemeente wil graag de kennis, expertise en ervaring van de gebruikers van de speelplek in kaart brengen, specifiek over natuurlijk spelen. Het doel van de participatie was enerzijds het ophalen van ideeën, voorkeuren en zorgen van bezoekers, en anderzijds het vastleggen van deze input op een manier die bruikbaar is voor ontwerpers, buurtbewoners en de stadsdeelbestuurder.
Mate van invloed: Voor de nieuwe speeltuin zijn kinderen, ouders en andere bezoekers gevraagd te adviseren door ideeën en suggesties over het project te delen op de momenten die we aanwezig waren in het park, of via de enquête verstuurd naar scholen.
Doelgroep: De speeltuin wordt veilig, toegankelijk en inclusief ingericht en geschikt gemaakt voor kinderen van 1-13 jaar. Iedereen heeft mee kunnen denken met het nieuwe ontwerp.

Wat hebben we georganiseerd?

Op drie momenten in juni 2025 hebben we bij de speeltuin in het Amstelpark kinderen gevraagd hoe zij de nieuwe speeltuin het liefst zouden willen. Later, in de zomer, hebben we met dezelfde aanpak ook drie natuurspeeltuinen in Amsterdam bezocht. Voor het verzamelen van alle wensen en ideeën gebruikten we drie eenvoudige en interactieve methoden:

1. **Maquettes bouwen op de zandtafel:** Op een grote zandtafel konden kinderen aangeven waar ze bepaalde speelonderdelen wilden hebben. De vorm van de kuil en de nieuwe paden stonden erop, zodat ze konden meedenken over de indeling. Ze gebruikten 3D-onderdelen zoals evenwichtsbalken, klimbomen, stapstammen en een kabelbaan, én

materialen zoals stenen, houtjes en blaadjes. Tijdens het bouwen stelden we vragen over hun keuzes, die we noteerden op formulieren.

2. **Schets je droomspeeltuin:** Op een tekening met de bestaande kuil en de nieuwe padenstructuur konden kinderen aangeven welke speelelementen of sferen ze graag willen. De referentieborden stonden erbij als inspiratie. Op het formulier was ruimte om hun keuzes toe te lichten.
3. **Posters met speelnatuur-thema's:** We gebruikten grote posters met voorbeelden van verschillende speelnatuur-thema's, zoals bos, zand en water. Kinderen konden met stickers aangeven wat ze het leukst vonden (groen), wat ze ook leuk vonden (geel) en wat ze niet wilden (rood). Daarnaast konden ze een formulier invullen om hun keuze toe te lichten.
4. Om de kinderen op de basisscholen en buitenschoolse opvang te kunnen bereiken hebben wij een enquête verstuurd waarop de leerlingen konden reageren. Hieruit blijkt dat er enthousiasme is voor een uitdagende natuurspeeltuin.

Hoe is het proces verlopen en hoe kijken we hierop terug?

Het participatieproces kende verschillende positieve punten. Doordat het park tijdens de participatiemomenten niet erg druk was, hadden we de tijd om met de aanwezige kinderen uitgebreid in gesprek te gaan. De gekozen werkvormen werden bovendien als leuk en uitnodigend ervaren door zowel kinderen als ouders, wat zorgde voor waardevolle en enthousiaste bijdragen. Toch verliep het proces op sommige punten anders dan in het participatieplan was beschreven. We wilden graag basisscholen en BSO's uitnodigen in het park of hen bezoeken, maar ondanks meerdere pogingen lukte het niet om afspraken te maken. Om scholen goed te betrekken, moet veel eerder in hun planning worden meegedacht; door de zomervakantie was het uiteindelijk niet meer mogelijk om langs te gaan.
Bij het interpreteren van de opgehaalde wensen is het daarnaast belangrijk om mee te nemen dat veel genoemde elementen – zoals de kabelbaan, glijbaan en schommels – al aanwezig waren in de huidige speeltuin. De zichtbaarheid hiervan kan de antwoorden van kinderen hebben beïnvloed, omdat kinderen vaak reageren op wat ze op dat moment zien of aantrekkelijk vinden. Een deel van de voorkeuren weerspiegelt dus ook de bestaande situatie.
Het betrekken van ondervertegenwoordigde doelgroepen lukte niet volledig. Hoewel we ook graag jongeren vanaf 11 jaar wilden spreken, waren zij tijdens de participatiemomenten nauwelijks aanwezig in het park. Hun wensen en ideeën zijn daardoor beperkt meegenomen. In het ontwerp gaan we er vanuit dat boven op het Bastion vooral kinderen tot een jaar of 12 komen. Grotere kinderen zouden beneden aan de waterkant of op het entreeplein hun weg moeten kunnen vinden. Die ontwikkeling is een optie voor de toekomst, en geen onderdeel van de huidige renovatie.

Wat heeft het proces opgeleverd?

Opbrengst	**Conclusie**
Kinderen van 3 tot 5 jaar gaven duidelijk de voorkeur aan zintuiglijk spel, zoals spelen met zand, water en natuurlijke materialen. Ook rennen, vrij bewegen over natuurlijke paadjes en het ontdekken van kleine verstopplekjes of huisjes voor fantasiespel kwamen veelvuldig naar voren.	Hoewel kinderen niet expliciet hebben gezegd dat zij een natuurspeeltuin willen, sluiten de door hen gewenste speelvormen en materialen nauw aan bij wat een natuurspeeltuin biedt. Hiermee vormt speelnatuur een logische en passende richting voor de verdere ontwikkeling van de speelplek.

Bij de oudere groep van 5 tot 10 jaar lag de nadruk vooral op fysieke uitdaging en avontuurlijk spel. Elementen zoals een brede of bochtige glijbaan, klim- en klauterelementen, een kabelbaan en klimnetten werden vaak genoemd. Daarnaast hecht deze groep waarde aan speelnatuur waarin ze zelf routes kunnen ontdekken of hutten en bouwwerken kunnen maken.	

Vooruitblik

Een natuurspeeltuin is een bekend maar toch nog vrij nieuw concept binnen de gemeente Amsterdam. Er is een voorlopig ontwerp gemaakt dat zal worden uitgewerkt in een haalbaar en beheersbaar definitief ontwerp dat zal worden vastgesteld door het dagelijks bestuur van Stadsdeel Zuid.

Het plan is om het huidige biljartlaken van gras om te vormen naar een heuvellandschap met nieuwe speeltoestellen en groene speelaanleidingen zoals (klim)bomen, speelbosjes en spelen met water, zand en modder. Daarbij wordt ook zoveel mogelijk uitgegaan van hergebruik van materialen en van de huidige gele speeltoestellen (met kabelbaan).

Het project wordt begrensd door het werkterrein van Zuidasdok, de huidige hekken en opstallen van de kinderboerderij en de commerciële speeltuin. Voor zover mogelijk wordt het casco van het monument – de rondwandeling en bomenrijen- hersteld. In de tussentijd wordt een toegankelijke rondwandeling gerealiseerd die over het terrein van de kinderboerderij loopt.

Bijlagen

- Participatieverslag Urban Synergy

Participatie Amstelpark Natuurspeeltuin

30/10/2025

urban synergy

Colofon

Dit participatietraject voor het openbare deel van de speeltuin in het Amstelpark is uitgevoerd door Urban Synergy, in samenwerking met de gemeente Amsterdam. De resultaten zijn vastgelegd in dit verslag, zodat zowel buurtbewoners, ontwerpers van de gemeente als het stadsdeelbestuur inzicht krijgen in de opbrengsten van het traject. Deze input vormt de basis voor het nieuwe ontwerp van de speeltuin.

Gemeente Amsterdam
Liesbeth Steetskamp (projectleider)

Yvonne Meekes

Anieck Visser

De interviews bij de natuur speeltuinen zijn uitgevoerd samen met Marjolein Borghardt

Participatie Urban Synergy
Dirk Verhagen

Tjitske Hartstra

Harini Sivakumar

Merle Mecke

Tom Lagendijk

Sara van Rijswijk

Datum
30-10-2025
Versie
V1

Inhoudsopgave

Colofon 2

Samenvatting 4

Algemene conclusie 7

Zandtafel 8

Droomspeeltuin tekeningen 20

Referentie posters 42

Interviews 51

Uitkomst enquete 71

Samenvatting

Speeltuin Amstelpark

Het Amstelpark is een populaire bestemming voor gezinnen, gelegen aan de oostzijde van Buitenveldert. Het park biedt een aantrekkelijke mix van natuur, avontuur en ontspanning. Het werd aangelegd in 1972 ter gelegenheid van de Floriade. Sindsdien zijn verschillende attracties verdwenen, maar het park heeft nog altijd een bijzondere aantrekkingskracht.Zo waren er veel kinderfeestjes tijdens de participatie dagen die gevierd werden in het park, en was het een plek waar kinderen en ouders uit veel verschillende culturen samen kwamen.

In 2022 is het Amstelpark aangewezen als gemeentelijk monument, inclusief een instandhoudingsplan.
Binnen het park bevinden zich onder andere een roeivijver, een kinderboerderij en diverse speelcirkelzones met onder andere een grote gele kabelbaan en een klimtoestel. Het bastion met de omliggende trappenpartij, de bomenrij van populieren en de monumentale omgang hebben eveneens een beschermde status gekregen.
Naast het openbare deel van de speeltuin is er ook een privaat gebied waar attracties, een horecagelegenheid en toiletten tegen betaling te vinden zijn.

Aanleiding voor herinrichting van het openbare deel

De huidige inrichting van het openbare deel van de speeltuin, met name het bastion, is verouderd en voldoet niet meer aan de hedendaagse wensen en behoeften. Dit vormde aanleiding voor de gemeente Amsterdam om te streven naar een kwaliteitsimpuls: een herinrichting die uitnodigt tot spelen, contact met speelnatuur stimuleert en de beleving van natuur versterkt.

De gemeente wil dit samen met de gebruikers van het park vormgeven, in het bijzonder met kinderen en

Onderdelen

1. Maquettes bouwen op de zandtafel

Op een zandtafel konden kinderen plekspecifiek aangeven welke speelelementen ze waar voor zich zagen. Op de zandtafel was de cirkelvormige kuil nagebootst en de nieuwe padenstructuur geplaatst, zodat ook over de zonering en indeling gesproken kon worden met de kinderen. Inrichtingselementen bestonden uit 3D geprinte onderdelen zoals evenwichtsbalken, klimbomen, stapstammen, kabelbaan, etc.

Daarnaast konden de kinderen kiezen uit diverse kleuren (van blauw, groen, licht en donker bruin) en groottes stenen, houtjes, plastic bladeren, voorgevormde wilgentunnels, etc. Op het moment dat kinderen bezig waren met de maquettes zijn vragen gesteld over de onderbouwing. Dat is vastgelegd op invulformulieren.

2.Schets-je-droom-speel-tuin

Op deze ondergrond was eveneens de cirkelvormige bestaande kuil zichtbaar en de gewenste nieuwe padenstructuur. Daarbinnen konden kinderen aangeven welke speelelementen of speelsferen ze voor zich zagen. Ter inspiratie stonden de referentieborden nabij. Op de tekening was ruimte om ook hier een inhoudelijke onderbouwing op te schrijven.

hun begeleiders. Doel was om zicht te krijgen op de huidige kwaliteiten, aandachtspunten en vooral de wensen en ideeën voor verbetering.

Aanpak op hoofdlijnen

In samenwerking met Urban Synergy is een plan van aanpak opgesteld om op een laagdrempelige en kindvriendelijke manier in gesprek te gaan met bezoekers van het park. De gesprekken vonden verspreid over meerdere dagen plaats, zowel doordeweeks als in het weekend, steeds tussen 13:00 en 17:00. De participatie-activiteiten vonden plaats in week 27, direct vóór de zomervakantie in Noord-Holland.

Het doel van de participatie was enerzijds het ophalen van ideeën, voorkeuren en zorgen van bezoekers, en anderzijds het vastleggen van deze input op een manier die bruikbaar is voor ontwerpers, buurtbewoners en de stadsdeelbestuurder. Daarnaast zijn ter inspiratie een aantal andere speelnatuurplekken bezocht.

De bevindingen daarvan zijn opgenomen in de bijlage achterin dit document.

Vastleggen van wensen, dromen en ideeen (methodologie)

Om zoveel mogelijk verschillende bezoekers aan te spreken, zijn drie interactieve methoden ingezet:

1. Zandtafel

Deze methode sprak vooral oudere kinderen aan en stimuleerde inhoudelijke gesprekken over ruimtelijke wensen.

2. Droomspeeltuin tekeningen

Dit bood een laagdrempelige manier om in gesprek te komen en leverde waardevolle inzichten op in de belevingswereld van o.a. de jongste bezoekers.

3. Posters met thematische speelnatuur-referenties

Voor bezoekers met minder tijd, maar wel interesse, waren er informatieve posters met voorbeelden van speelnatuur.

3. Posters met thematische speelnatuur-referenties

Vanuit natuurspelen zijn een aantal thema's te formuleren, zoals 'bosrijk' spelen, 'zandwereld', 'waterspelen', etc. De gemeente had hier al een aanzet voor gedaan en daar hebben we op voortgeborduurd door deze thema's aan te houden. Bijbehorende referenties waren zichtbaar op een aantal grote foamborden. Kinderen kregen 2 groene stickers, 1 gele en 2 rode. Groen stond voor 2 meest aansprekende speelelementen en/of sferen, de gele sticker voor de op twee na meest gewilde speelelement en de 2 rode stickers voor niet wenselijke speelementen. Bij deze foamborden waren eveneens invulformulieren voor een inhoudelijke onderbouwing

Dit prikkelde de verbeelding en stimuleerde korte gesprekken over wat men wel of niet passend vond voor het Amstelpark.

Door deze gevarieerde aanpak konden bezoekers op hun eigen manier en tempo deelnemen. Dit zorgde voor brede betrokkenheid en een breed palet aan ideeën.

Algemene Conclusie

Voor de analyse van de opgehaalde input is een onderscheid gemaakt in twee leeftijdscategorieën: kinderen van circa 3 tot 5 jaar oud, en kinderen van 5 tot en met 10 jaar oud. Hoewel er ook de intentie was om jongeren vanaf 11 jaar te spreken, waren zij slechts beperkt aanwezig in het park tijdens de participatiemomenten. Hierdoor zijn hun wensen en voorkeuren nauwelijks vertegenwoordigd in de resultaten.

Kinderen in de leeftijdscategorie 3-5 jaar:

Bij deze jongere leeftijdsgroep viel op dat zintuiglijk spel en fantasie een belangrijke rol spelen. De zogenoemde 'zandwereld' bleek zeer geliefd: spelen met en in zand, bijvoorbeeld aan een zandtafel, of in een natuurlijke omgeving met grove stenen waarop geklommen of gezeten kan worden. Ook het thema waterspel sprak tot de verbeelding. Denk aan stromend water, kleine beekjes of ondiepe waterpartijen waar kinderen doorheen kunnen lopen of dijkjes mee kunnen bouwen.
Daarnaast vonden veel kinderen het leuk om rond te rennen of vrij te bewegen over natuurlijke paadjes of kleine parcoursen, bij voorkeur in een meer bosrijke zone. Spelvormen zoals tikkertje of verstoppertje kwamen vaak terug. Ook werd de behoefte uitgesproken aan kleine 'verstopplekjes' of 'huisjes' voor rollenspel zoals vader-moedertje.

Kinderen in de leeftijdscategorie 5-10 jaar:

In deze leeftijdsgroep werd vooral enthousiast gereageerd op uitdagendere, fysieke spelelementen. Voor de bestaande kuil werd vaak een brede of bochtige glijbaan genoemd, bij voorkeur in combinatie met klim- of klauterelementen waarmee je zelfstandig weer omhoog kunt komen.

Verder werd veel waarde gehecht aan actieve toestellen zoals een kabelbaan, een hogere klimtoren of klimnetten. De combinatie van fysieke uitdaging, avontuur en overzichtelijke zones voor vrij spel bleek belangrijk. Ook speelnatuur waarin kinderen hun eigen routes kunnen ontdekken of zelf iets kunnen bouwen (zoals hutten of bouwwerken) sprak tot de verbeelding.

Notities

Bij de interpretatie van de opgehaalde wensen is het belangrijk te realiseren dat een aantal veelgenoemde elementen, zoals de kabelbaan, glijbaan en schommels, al aanwezig waren in de huidige speeltuin. De zichtbaarheid en directe beschikbaarheid van deze toestellen kunnen van invloed zijn geweest op de antwoorden van kinderen. Kinderen reageren vaak op wat ze ter plekke ervaren of op dat moment aantrekkelijk vinden. De voorkeuren geven dus deels ook een reflectie van de bestaande situatie weer.

1. Zandtafel

In dit hoofdstuk wordt een samenvatting gegeven van de zandtafelactiviteiten die met kinderen zijn uitgevoerd. Aan de hand van een interactieve maquette met zand en natuurlijke materialen konden kinderen hun eigen speelplek vormgeven. Tijdens het bouwen gingen we met hen in gesprek over hun keuzes: waarom plaatsten ze bepaalde elementen, wat vonden ze de leukste plek in hun speeltuin en wat wilden ze graag doen op die plek? De belangrijkste observaties en terugkerende thema's zijn in dit hoofdstuk samengevat, de teksten zijn door ons geschreven op basis van de gesprekken.

Maquette

Tuinwereld

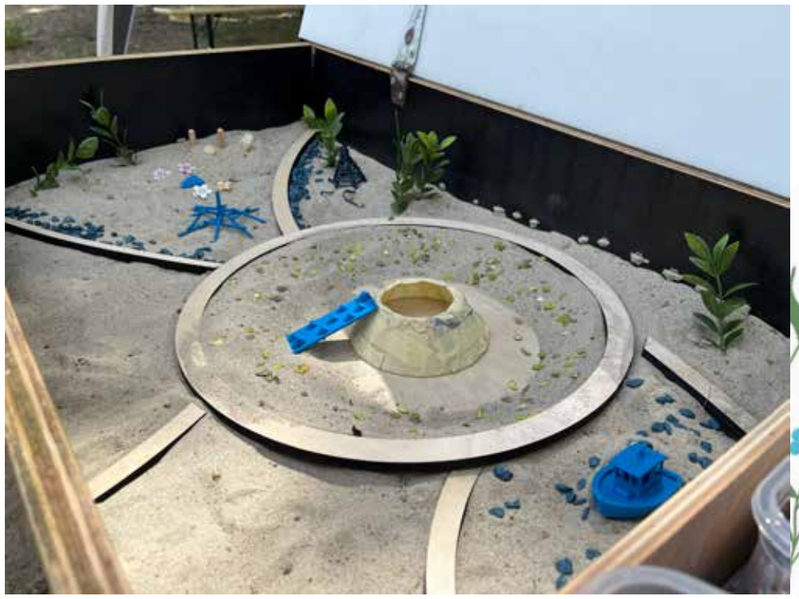

Maquette van een meisje, 10-12 jaar

Als je mijn speeltuin inloopt, is er aan de linkerkant een tuin met supermooie bloemen en planten. In het midden een een trampoline. Ik kan erop klimmen met een ladder. Daar spring ik heel hoog op.
Rechts is een grote plas water met een boot. Dan speel ik kapitein! Tussen de planten zit iets om op te klimmen, een beetje verstopt, dat is spannend. En naast de tuin is een parcours om op te rennen en springen.

Maquette

Waterwereld

Maquette van Jaelle, 9 jaar

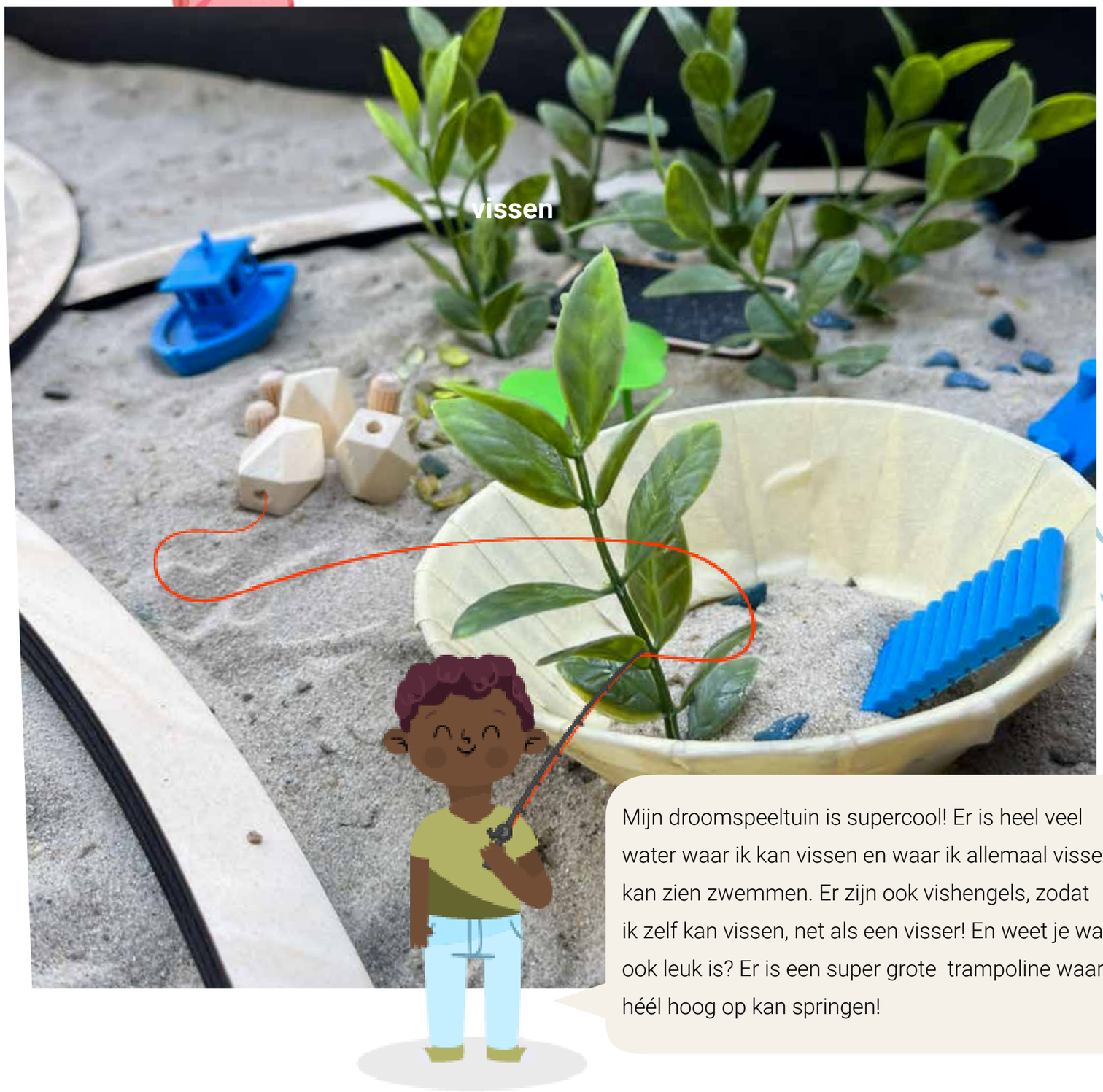

Mijn droomspeeltuin is supercool! Er is heel veel water waar ik kan vissen en waar ik allemaal vissen kan zien zwemmen. Er zijn ook vishengels, zodat ik zelf kan vissen, net als een visser! En weet je wat ook leuk is? Er is een super grote trampoline waar ik héél hoog op kan springen!

Maquette

Speelwereld

Maquette van Oleus en Felas, 7 en 10 jaar

In onze droomspeeltuin is zo veel te doen! Er is water met veel dingen die drijven, en een echt vlot waar je op kunt staan en zelf kunt peddelen. In het water ligt ook een boot waar je in kunt klimmen en spelen, net alsof je aan het varen bent!
Er zijn boomstammen over het water waar je overheen kunt lopen, en een waterpomp waar je het water door een uitgeholde boomstam kunt laten stromen. Dat is echt gaaf!
Er is ook een grote trampoline die in het gras zit, zodat je lekker kunt springen zonder eraf te vallen. En er is een kuil met een glijbaan die helemaal naar beneden gaat en daar kun je ook in klimmen!
Overal groeien planten en het voelt een beetje als een avontuur in de natuur. Er zijn klimstenen en een klimmuur waar je helemaal omhoog kunt klimmen. En op een grote boomstam kun je klauteren alsof je in een jungle bent!

Maquette

Klimaatbestendige speelwereld

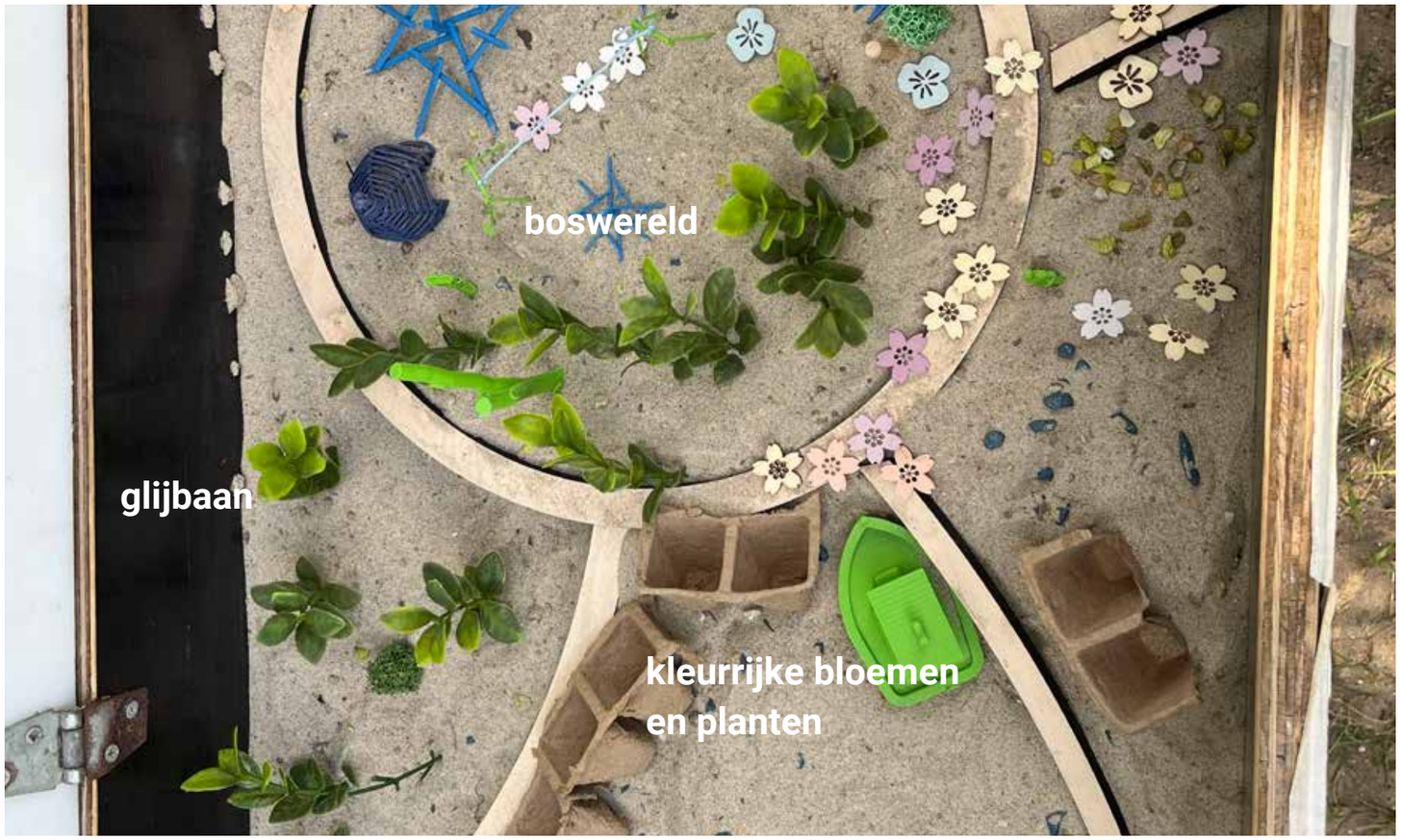

Maquette van Oiver en Yofiel, beide 10 jaar

Onze droomspeeltuin is echt gaaf! Er is een boswereld met veel mooie bomen en planten. In het bos kan je veel spelen en klimmen, er staan grote klimtoestellen en -muren, parcours, glijbanen en een kabelbaan. Rechts is er water met paden waar we kunnen lopen en spetteren. Aan de linkerkant is er ook water met een supergrote waterglijbaan. Hier kunnen we zwemmen, glijden en spelen.
Voor de veiligheid is er een badmeester en om het water niet te laten overstromen zijn er dijken waar we over kunnen rennen en verstoppen. Overal groeien kleurrijke bloemen en planten, het is net een geheim paradijs waar alles kan!

Maquette

Avontuurspeeltuin

Maquette van Noortje en Melike, 8 en 9 jaar

Onze droomspeeltuin is als een bos, met veel bomen, stapstenen en paden waar je overheen kunt lopen. Er zijn boomhutten met trappen waarin je kunt spelen, een centraal eiland met overal water en glijbanen. Links varen kleine bootjes en eronder is een uitgestrekt natuurgebied verbonden aan een speeltuin. Helemaal rechts is een uitkijkplatform met waterlelies. We spelen verstoppertje tussen het gras en de struiken, beklimmen een hoge toren en gaan met de kabelbaan. Rechtsonder staat vol met klimrekken. Hier spelen is echt een avontuur!

Maquette

Klimwereld

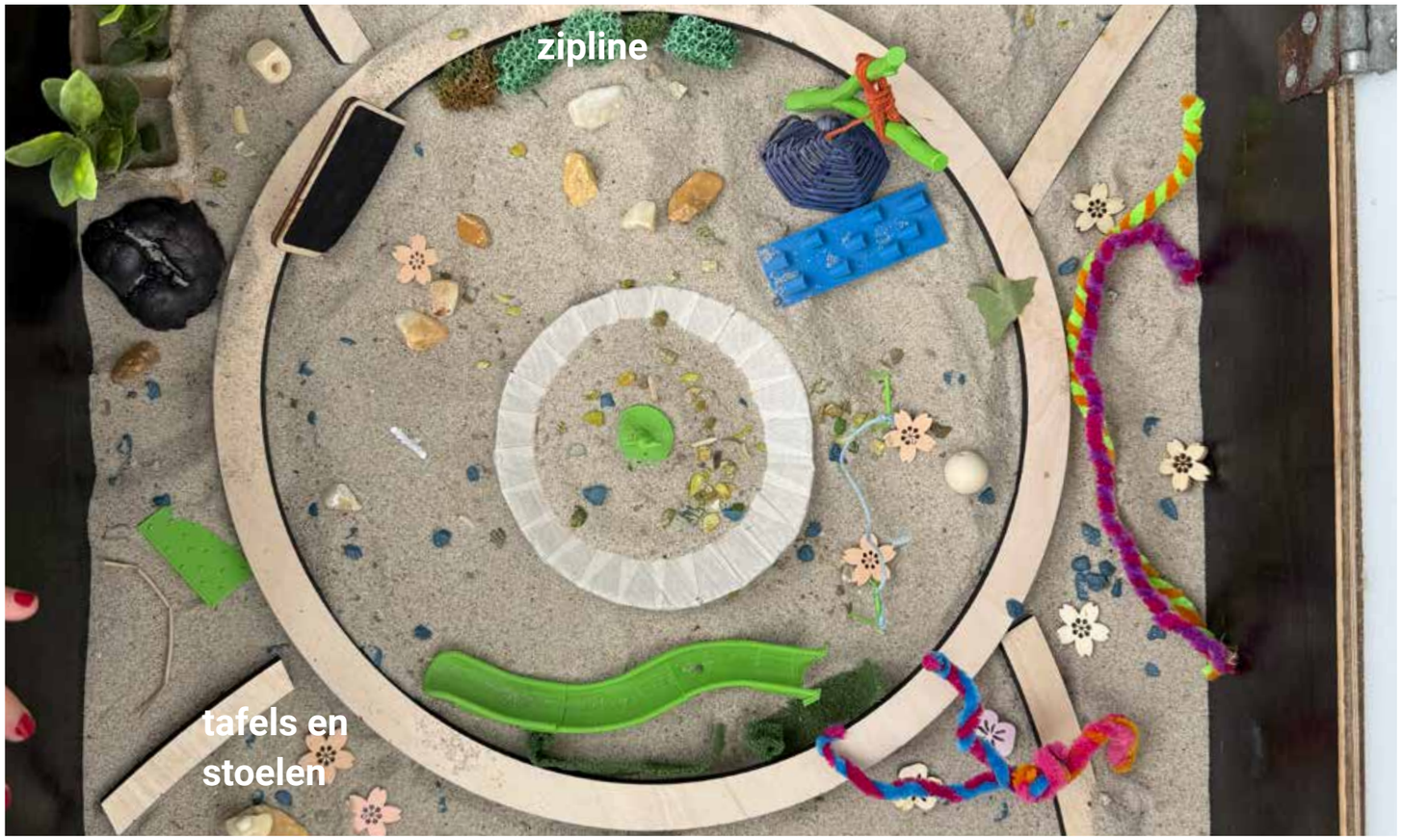

Maquette van Nika, 7 jaar

In mijn speeltuin kan ik overal klimmen, zelfs op boomstammen! De bomen zorgen voor schaduw en er is een waterpartij waar ik kan afkoelen. In het midden staat een kleine waterpomp waar ik zelf water kan oppompen. Er liggen twee bootjes op het water waar ik in kan varen, en er zijn een glijbaan en een tokkelbaan in de buurt. Tussen het groen staan tafels en stoelen om te ontspannen of te picknicken.

Maquette

Natuurspeeltuin

Onze speeltuin is een wilde, natuurlijke wereld met een doolhof van bomen, heggen en struiken waar we samen verstoppertje spelen. Er is water met stapstenen waarop je kan balanceren. In de kuil staat een grote klimbal met twee glijbanen naar beneden. We hebben ook een woestijngedeelte met bruine takken, ballen en evenwichtselementen om op te klimmen. Daarnaast is er een superhoge brug en een groot klimrek, deze maken onze speeltuin extra spannend.

Maquette van Shane en Mila, 9 en 7 jaar

Maquette

Wilde buitenspeeltuin

In mijn speeltuin is er water met stapstenen waar je overheen kunt springen en er drijven veel kleine bootjes rond! Er is een lange glijbaan die de kuil in gaat en je kunt met touwen weer omhoog klimmen. Er zijn waterpaden waar je je voeten kunt afkoelen en dammen kunt bouwen. Schuilhuisjes staan tussen het groen waar we met papa en mama spelen. Langs de paden staan evenwichtsbalken waar je op moet balanceren.

Maquette van Chloe en Jenna, 10 en 6 jaar

Maquette

Waterspeeltuin

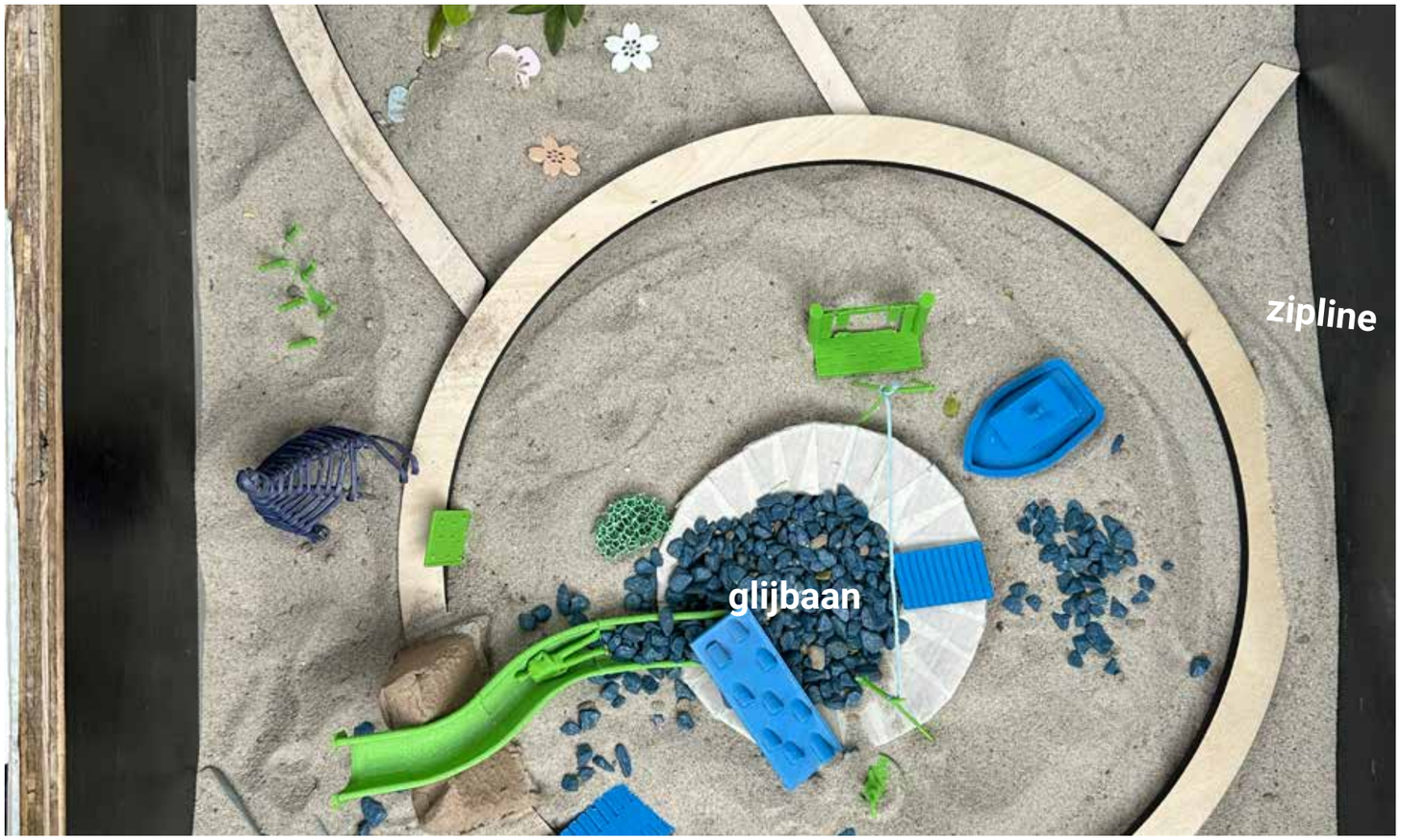

Mijn speeltuin heeft een waterglijbaan waar ik vanaf kan glijden, dus ik kan zo het water in! Er is een kabelbaan die over een kuil het water in gaat, net als bij Jeugdland in het Flevopark. In de kuil is een klimwand waar ik op kan klimmen, en bij het water ligt een grote speelboot waar ik piraatje kan spelen. Hier verveel ik me nooit!

Maquette van Anton, 6 jaar

Maquette

Klimspeeltuin

In mijn droomspeeltuin is er een glijbaan waar ik super snel vanaf kan, en allerlei klimwanden om op te klimmen. Er is een stapstenenparcours waar ik overheen moet springen zonder de grond te raken. En natuurlijk een kabelbaan waarmee ik overal overheen kan! In het midden staat een enorme klimboom met touwen en takken om helemaal naar boven te klimmen.

Maquette van Senid, 5 jaar

Maquette

Samen spelen

Onze speeltuin is zo leuk! We varen met bootjes over het water en springen op een grote trampoline in het gras. De glijbaan is lang en glad, zonder hobbels, want die doen pijn. In het midden staan schommels in een grote cirkel, zodat we samen kunnen schommelen en naar elkaar kunnen lachen. Alles is buiten, met bomen om in te klimmen en plekken om te spelen!

Maquette van drie meisjes, tussen de 8 en 10 jaar

2. Droomspeeltuin tekeningen

Aan een lange tafel in de speeltuin was een tekentafel ingericht waar kinderen hun droomspeeltuin konden tekenen. Er lagen kleurplaten met daarop de paden, de trap, de kinderboerderij en de bestaande bomenrij afgebeeld. Op deze manier konden de kinderen niet alleen vrij tekenen, maar werden ze ook gestimuleerd om na te denken over en te reageren op specifieke plekken in de speeltuin.

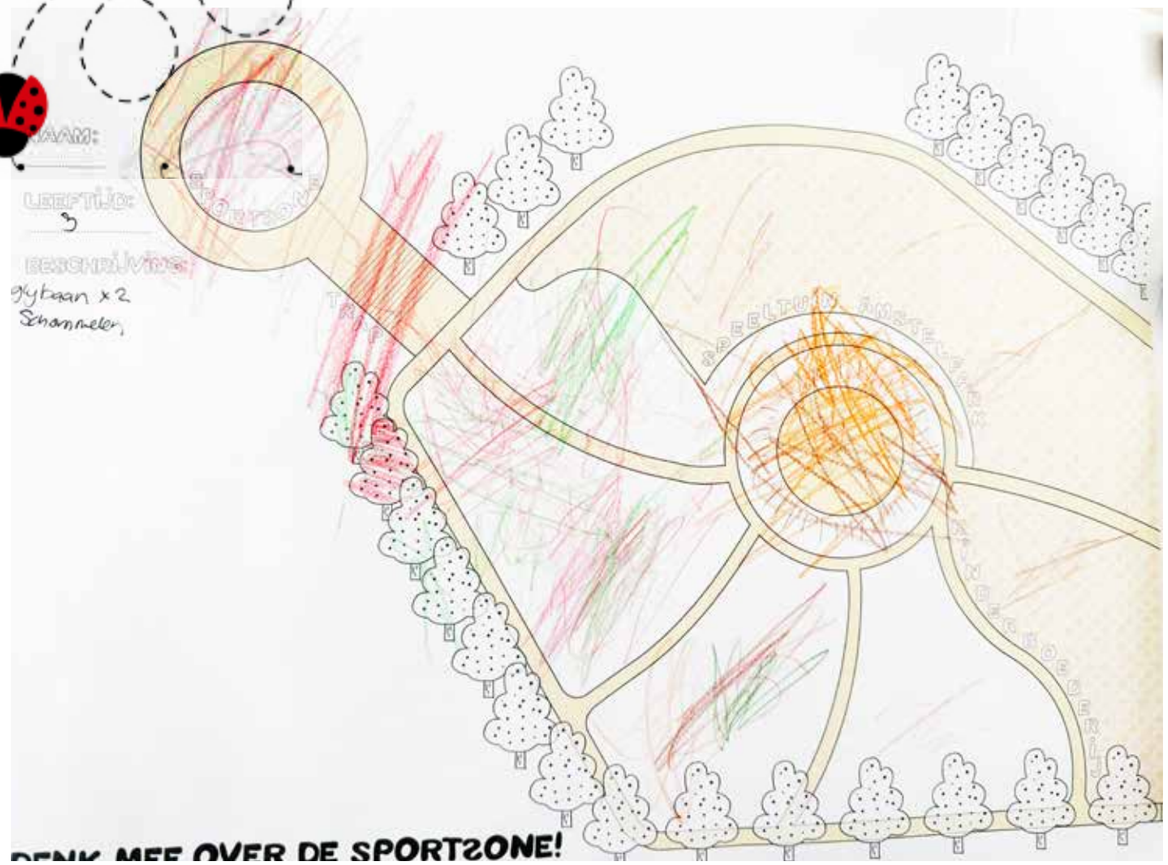

Ik speel in het huisje met mama en papa. Ik glijd van de glijbaan en vlieg op de schommel. Er zijn veel bomen.

3 jaar

In mijn speeltuin is een huisje. Ik speel daar met mama en papa en maak soep voor mijn knuffel. Er is ook een glijbaan. Ik glijd héél snel!
En een klein badje. Ik spetter daar met mijn voeten. Ik wil daar elke dag spelen.

3 jaar

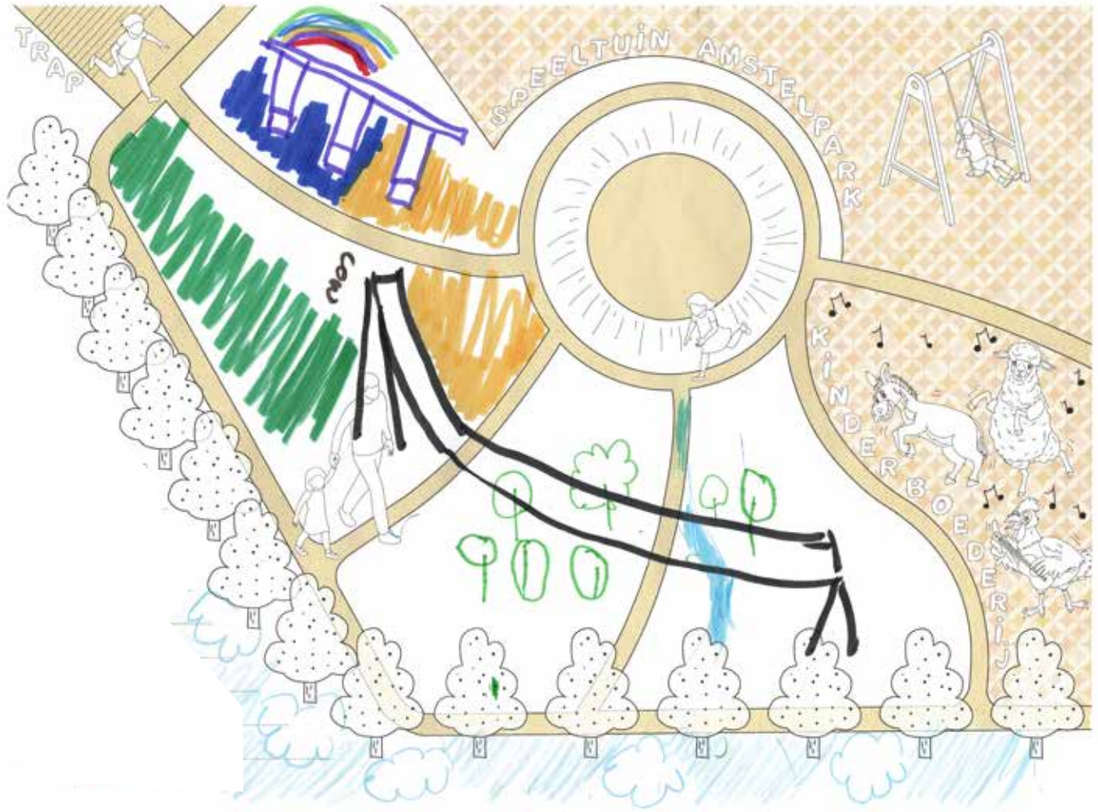

Mijn speeltuin heeft een lange, grote glijbaan. Er is ook een kabelbaan die door de hele speeltuin loopt. Ik kan van de ene kant naar de andere kant springen. Dat is zo leuk!
Er is ook grote zandbak waar ik graaf, bouw en met mijn vrienden speel. Het is de beste plek om te spelen!

Ivan, 4 jaar

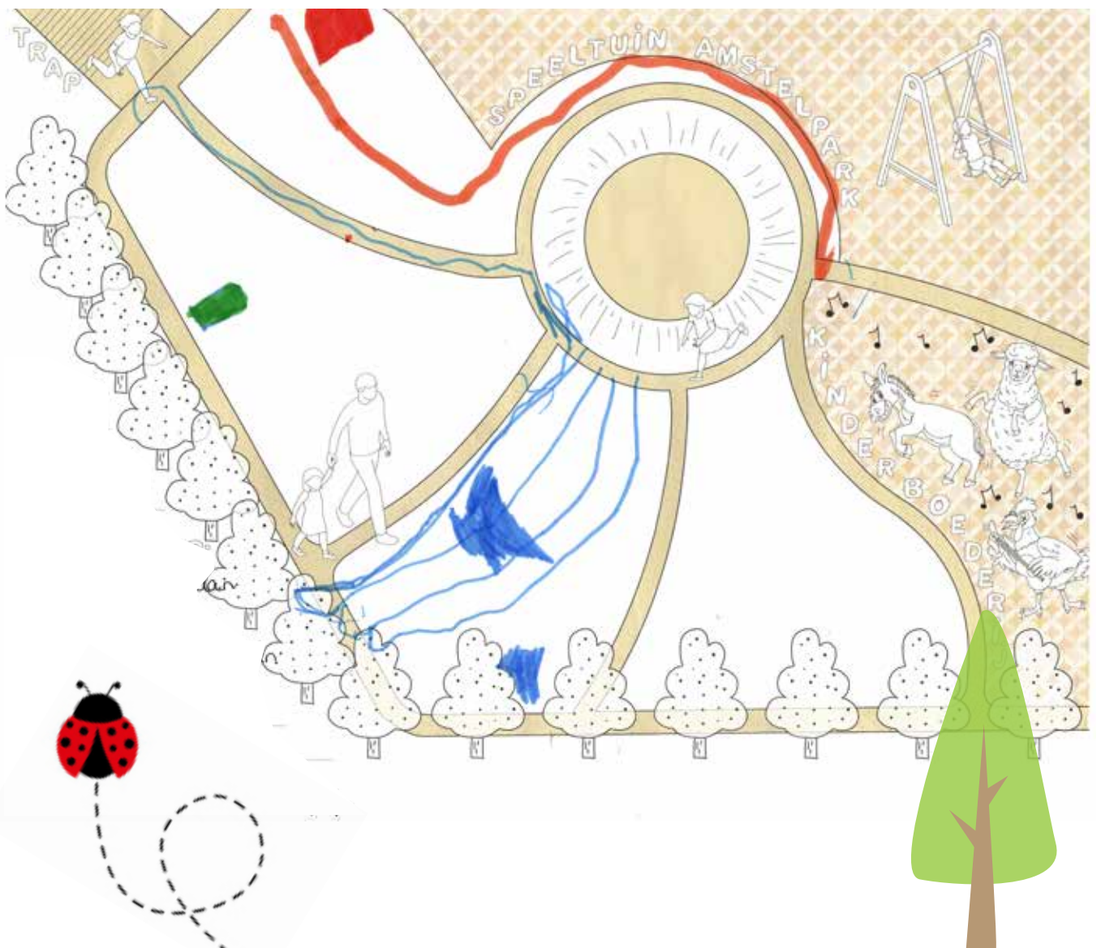

Overal staan grote bomen waar je in kunt klimmen en ertussen staat een hele lange glijbaan. Beneden aangekomen, schommel ik boven het zand, maar ook boven het water. Als je hoog schommelt, voelt het alsof je over het water zweeft! Tijdens het spelen zie ik veel wolken en een grote regenboog boven de speeltuin. O, en er zijn overal konijnen, schapen, koeien en kippen.

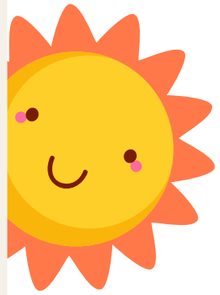

Nicola, 4 jaar

Overal in mijn speeltuin is water! Er is een waterpomp en een rivier waar het water doorheen stroomt. Bij de rivier liggen grote stenen waar ik overheen spring.
Dan klim ik via de apenrekken de bomen in, waar een hoge glijbaan aan verbonden is. Hier glij ik hard vanaf.
Er is ook een hut van takken, die ik zelf heb gebouwd. Ik spring met de zipline helemaal naar de overkant en val over het zand. Het is echt leuk, hier wil ik elke dag wel spelen.

Wolf, 4 jaar

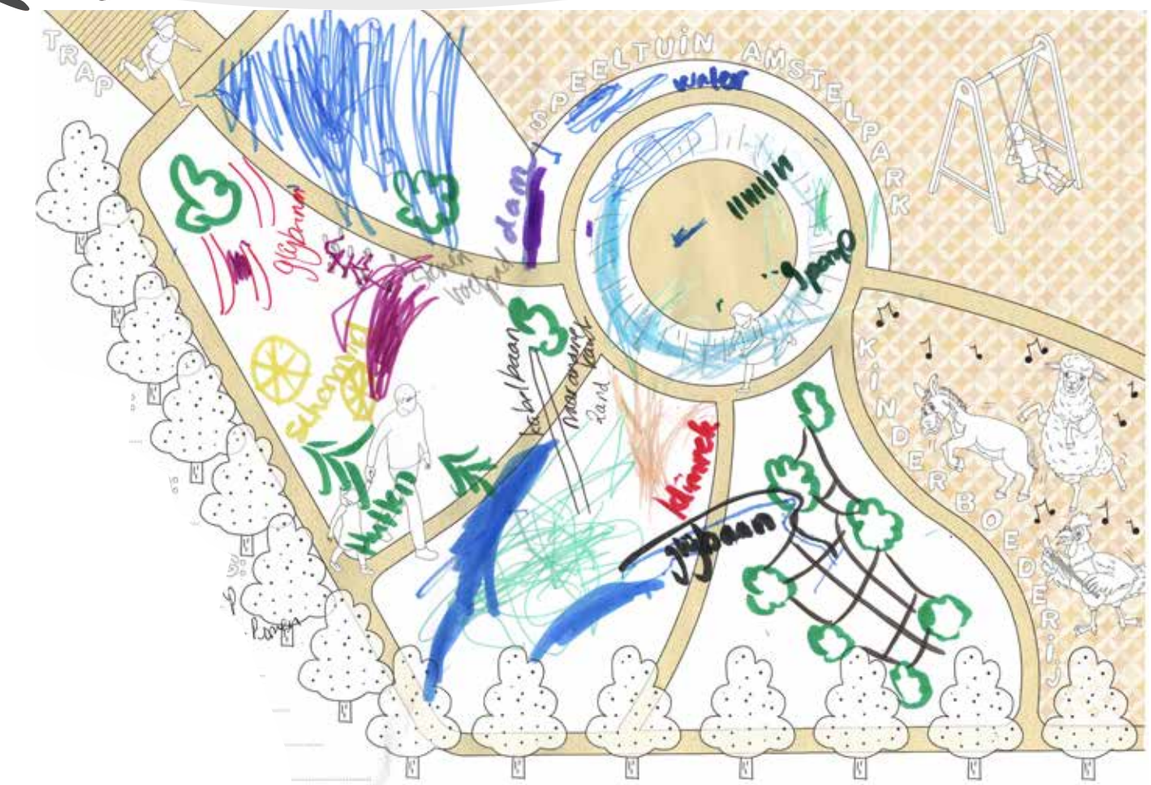

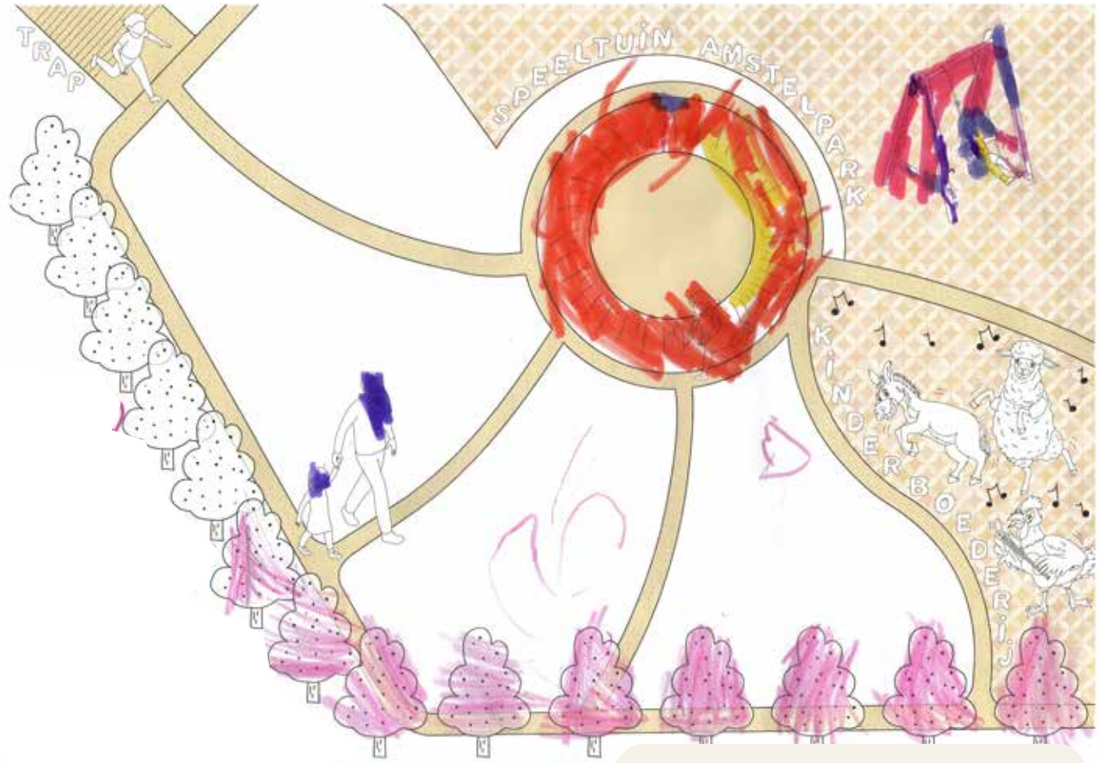

Mijn favoriete speeltuin heeft een hele lange glijbaan. Er zijn ook schommels waar ik zo hoog in ga dat het voelt alsof ik vlieg.

De bomen hebben klimrekken, dus ik kan in de takken klimmen. En in het midden is een grote zandcirkel waar ik rondren tot ik moe ben. Het is daar altijd een avontuur!

In mijn speeltuin is een grote schommel waar ik hoog de lucht in kan. Het lijkt alsof ik vlieg. Aan de muur hangen grote cijfers.
Ik tel ze hardop: vier, vijf, zes! In het zand graaf ik diepe gaten en bouw ik grote kastelen. Zand is zo leuk om mee te spelen!

Iona, 4 jaar

Ik speel graag in het zand, daar bouw ik kastelen. Dan ga ik razendsnel van de glijbaan!
Ik hou ook van schommelen, en er is een tokkelbaan waar ik me aan kan vastklampen en zoeven!
Er is een tent waar ik kan spelen en me kan verstoppen. Overal groeien bloemen en ze ruiken heerlijk. En als het warm is, spring ik in het pierenbadje. Het is de beste speeltuin!

Zemig, 4 jaar

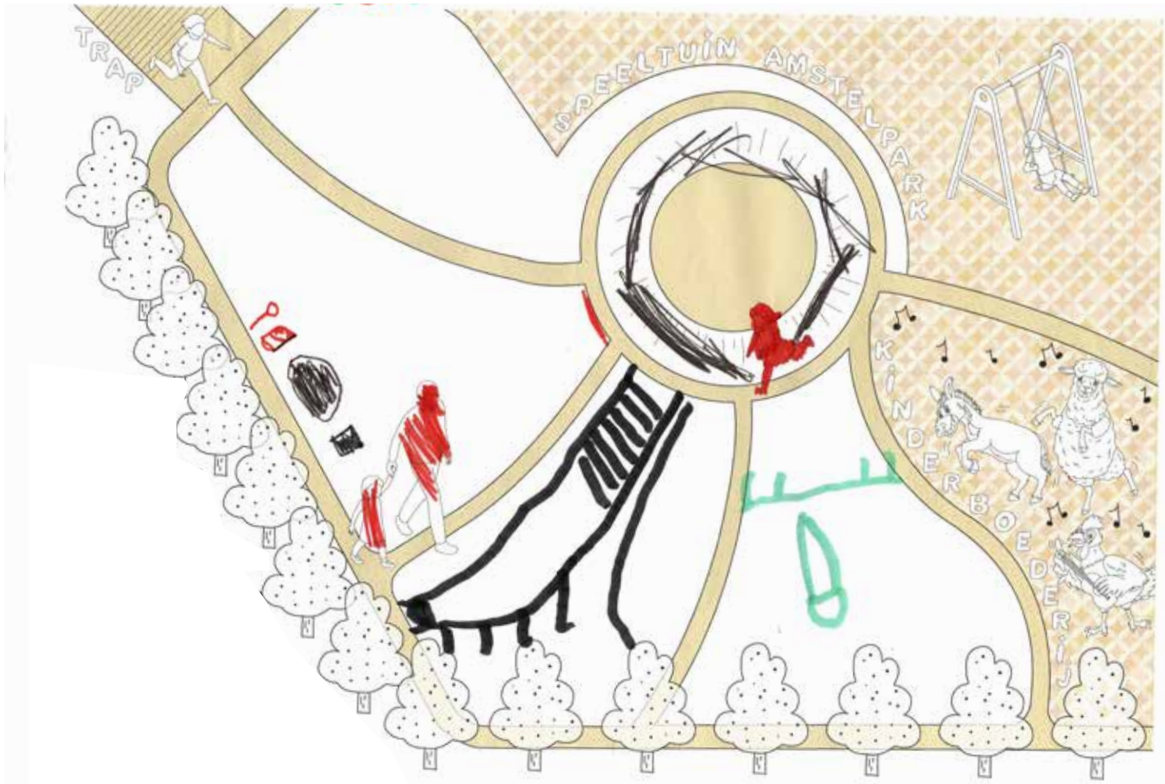

Stel je een boomhut voor die helemaal van hout is, met een PlayStation erin. Buiten zijn twee zwarte gaten. Als ik in de ene spring, kom ik door de andere weer naar buiten, poef! Alsof ik me kan teleporteren!
En daar is Iron Man, bij de schommel, die me hoger dan ooit duwt. Dit is mijn droomspeeltuin.

5 jaar

Mijn speeltuin heeft een enorme glijbaan. Er is ook een wip waar ik met iemand op kan. Ik speel op de schommels en klim helemaal naar boven op het klimrek.
Er is een grote zandbak met allerlei zandspeelgoed.
En de leukste activiteit? Een treintje waar ik met mijn vriendjes in kan.

Fahaam, 5 jaar

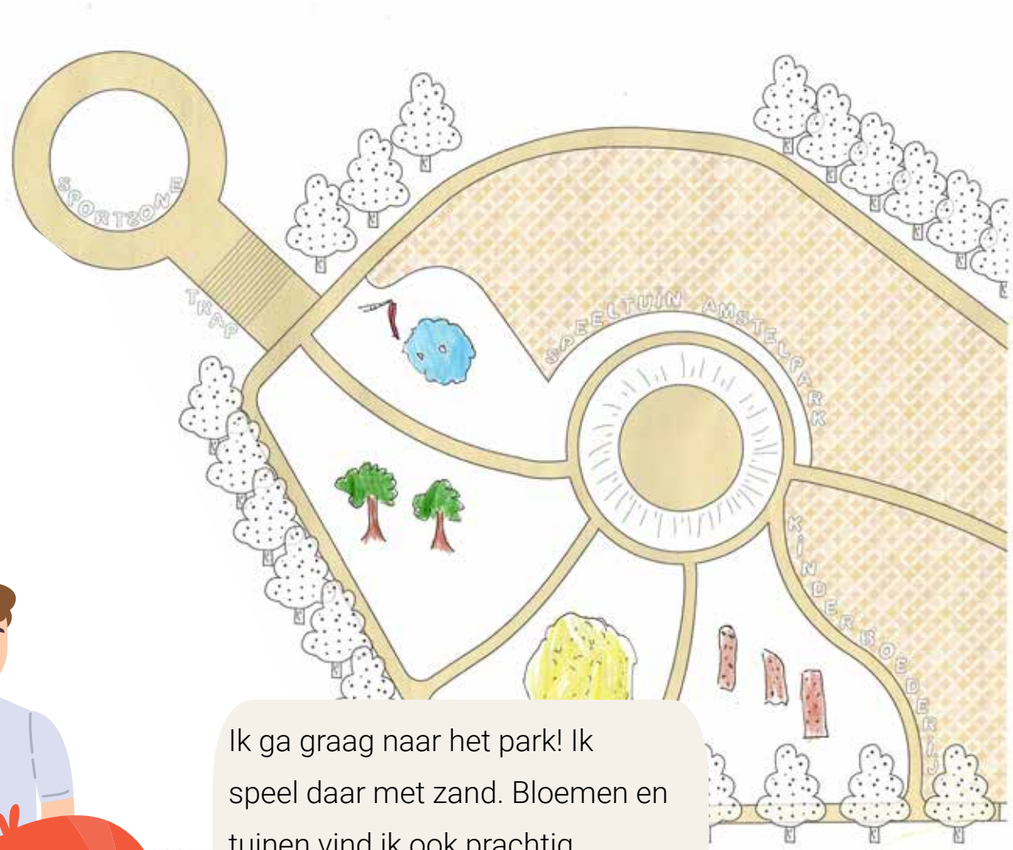

In mijn droomspeeltuin staan overal trampolines, je springt van de ene naar de andere! Er is een voetbalveld waar we elke dag spelletjes spelen, een schommel die heel hoog door de lucht gaat en een hoge toren waar je helemaal op kunt klimmen om over alles uit te kijken. Buitenspelen is hier nooit saai!

5 jaar

Ik ga graag naar het park! Ik speel daar met zand. Bloemen en tuinen vind ik ook prachtig. Fietsen is mijn favoriet! Soms race ik door het park. En als er bomen zijn, klim ik erin tot ik bijna de top kan zien!
Glijbanen zijn het leukst. Ik klim omhoog en glijd zo naar beneden in het water vlakbij.

Ariana, 5 jaar

In mijn droomspeeltuin is veel water, een plek waar ik mijn voeten in kan doen en een andere om te zwemmen. Er staat ook een piano waar ik liedjes op speel. Soms zing ik erbij! Er is een bankje om op te zitten als je moe bent. En een klimrek waar ik heel hoog in kan klimmen. Naast het water is een trampoline. Daar spring ik zo hoog dat ik bijna vlieg! Er is ook veel zand om in te spelen en een glijbaan. Je kunt er veel eten, maar vooral super lekkere ijsjes. Er is ook een bewaker die goed oplet, zodat iedereen veilig kan spelen.

Nika, 6 jaar

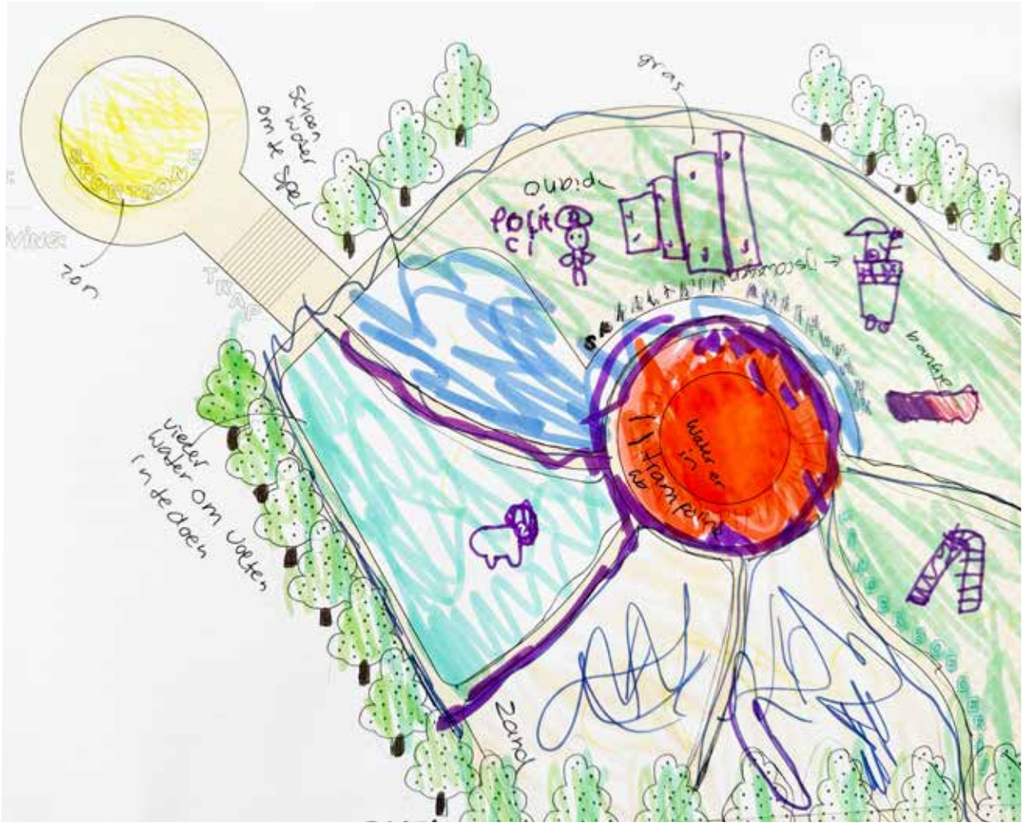

Mijn droomspeeltuin heeft een aardbeienboom en een aardappelboom. Ik kan alles plukken en opeten! Er is een achtbaan in de vorm van een hart en een gigantische glijbaan in een cirkel die me rondleidt. En er is een slang zo lang als een trein, waar ik op kan rennen. Alles is magisch!

6 jaar

Mijn speeltuin heeft een kabelbaan waar ik van het ene uiteinde naar het andere kan slingeren. De glijbaan is snel en de schommel gaat hoog de lucht in. Ik klim in het apenrek en heel hoog in de bomen. Er zijn drie grote zandbakken. Hier graaf ik veel en bouw ik van alles met het zand. ik wil hier nooit meer weg!

Fieke, 4 jaar

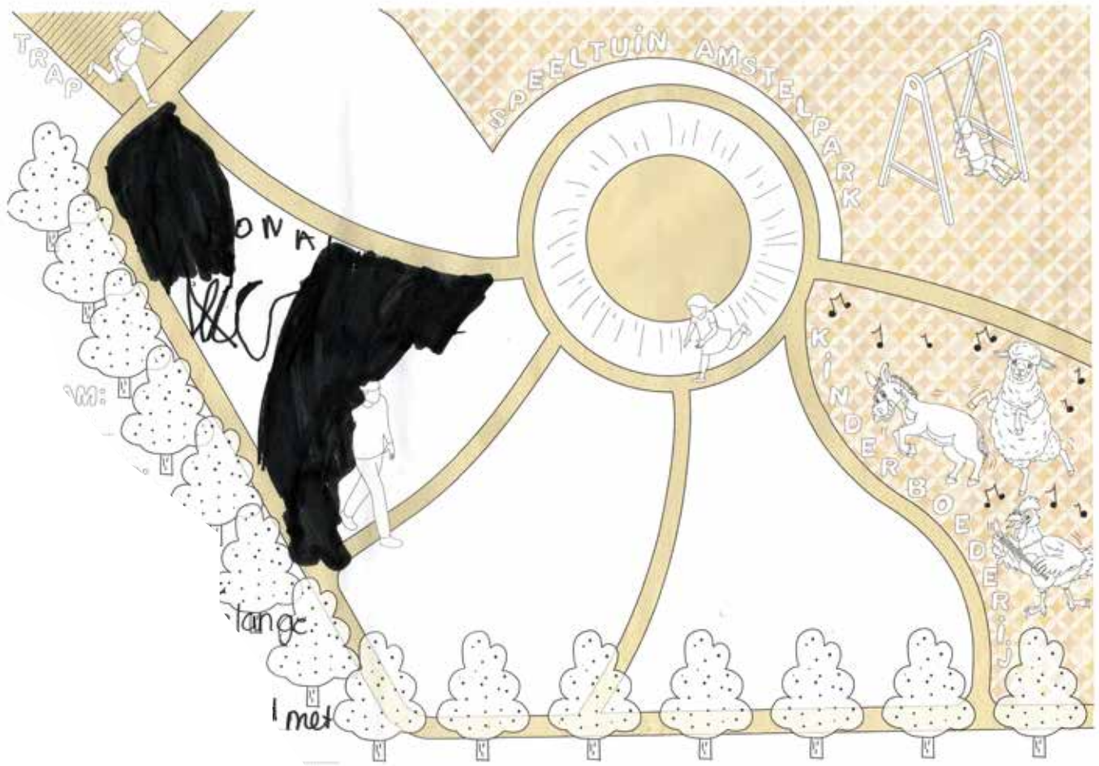

Mijn droomplek is echt geweldig! Er is een grote schommel waar ik met andere kinderen tegelijk op kan schommelen! Er is zelfs een lift bij de trap, dus iedereen kan naar boven en de moeders met kinderwagen hoeven niet om te lopen. Er is een heel groot zwembad van 3 meter diep en ook een strand! Ik kan er echt zwemmen als een vis. De bomen hebben takken waar ik op kan klimmen. Aan het klimrek zitten een schommel en een glijbaan. Het allerleukste? Een glijbaan helemaal van zand! Je glijdt zo over het zand naar beneden de kuil in.

Rziya, 7 jaar

Mijn favoriete speeltuin heeft een enorme glijbaan en een hele lange schommel. Ik vind het heerlijk om helemaal naar boven te klimmen via de klimrekken. Er is ook een enorm voetbalveld met hekken eromheen. Ik speel daar elke dag met mijn vrienden!

Arian, 7 jaar

De kabelbaan is zo leuk! Je gaat heen en weer niet te snel, niet te langzaam, precies goed.
Er is een klimwand in het sportgedeelte. Ik klim er met andere kinderen op en af. Echt gaaf!
Er is ook een waterglijbaan, die veel sneller is dan een gewone glijbaan. En eentje met matten waardoor je nog sneller naar beneden gaat!
Ik doe salto's op de saltobaan. Om boven te komen, neem ik gewoon de gewone trap. Het is hier nooit saai.

Harper, 8 jaar

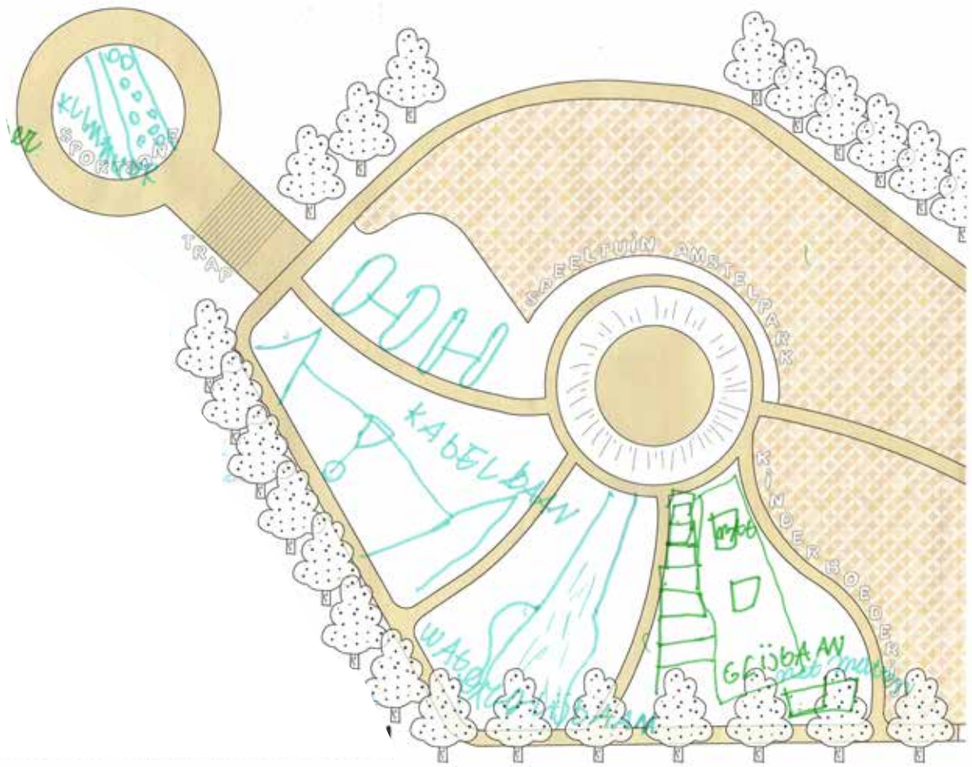

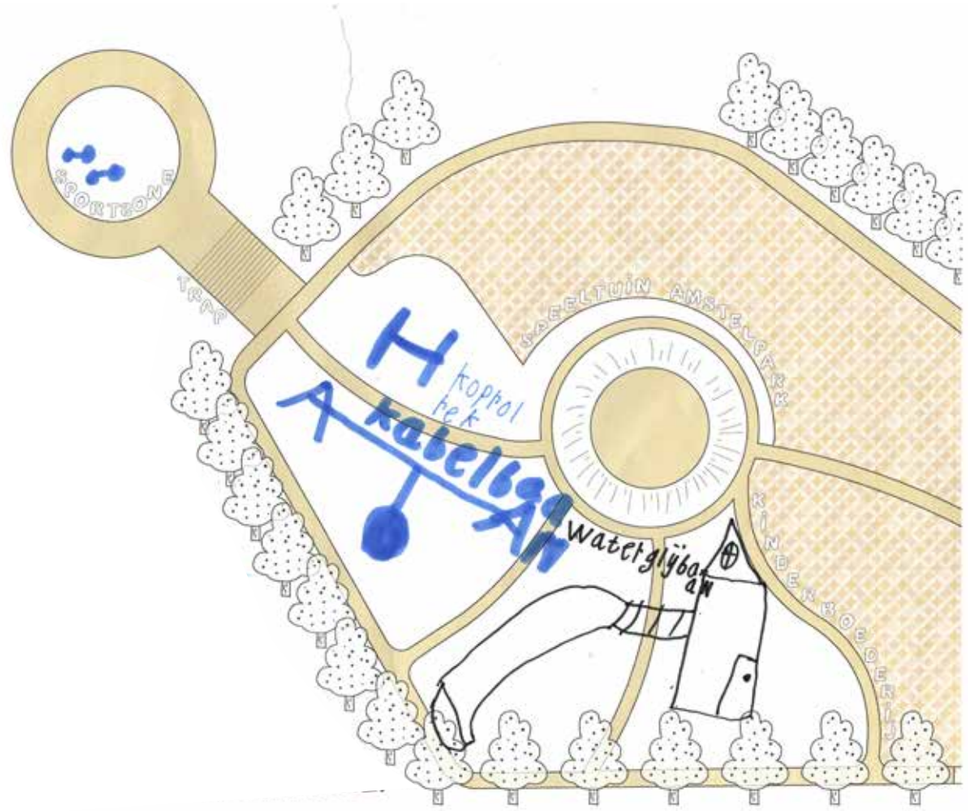

In de sportruimte til ik gewichten, daar word ik supersterk van! De kabelbaan is mijn favoriet. Ik zoef heen en weer, het voelt alsof ik vlieg! Er is een huisje met bruggetjes waar ik overheen klim. Zo kom ik bij de waterglijbaan. Met water ga ik veel sneller naar beneden!
Op het duikelrek, maak ik koppollen, van hoog naar laag en weer terug.
En ik speel basketbal op het basketbalveld met mijn vrienden.

Julian, 8 jaar

Mijn speeltuin heeft een enorm klimrek. Ik klim, spring en kruip overal doorheen!
Er is een pierenbadje van een halve meter diep. Er is een babyglijbaan voor de kleintjes en een snelle glijbaan voor ons!
Ik ga op de kabelbaan speel op de wip en schommel hoog in de lucht. Ik bouw kastelen met mijn vrienden in de zandbak.
En weet je wat leuk is? Er is een kiosk met gratis ijs in de zomer!

Mariya, 9 jaar

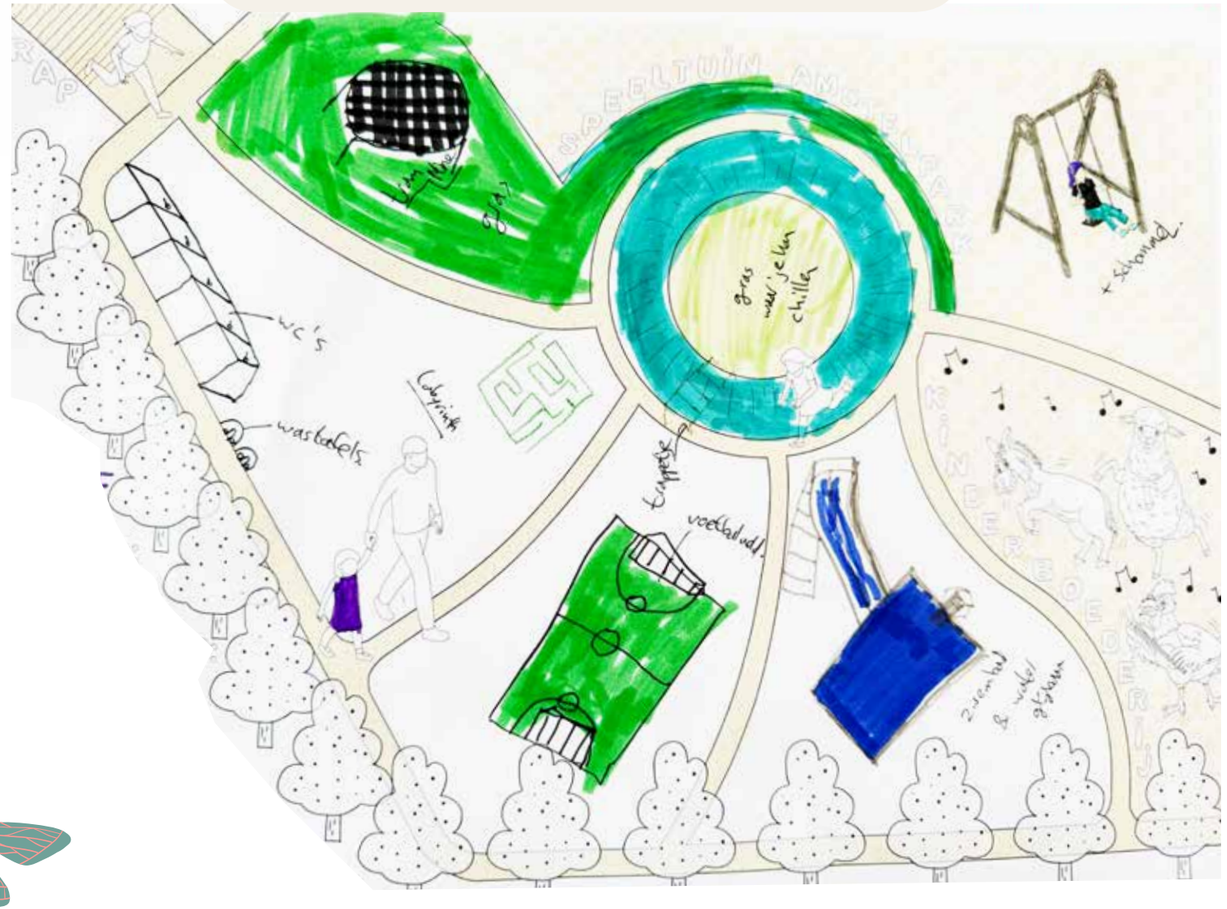

Mijn droomspeeltuin is superleuk! Er is een heel groot voetbalveld waar ik lekker veel doelpunten kan scoren. Naast het voetbalveld is een zwembad met een super lange waterglijbaan. Daar glij ik keihard naar beneden en plons! In het water!
Er is ook een spannend doolhof waar ik de uitgang moet zoeken. Ik kan me daar ook goed verstoppen.
Er is ook een trampoline waar ik super hoog op kan springen. In het midden van mijn speeltuin is een grote kuil met een trappetje naar beneden. Daar is een grasveld waar ik lekker kan liggen, chillen of gewoon even zitten.
En weet je wat ook fijn is? Als ik moet plassen, zijn er helemaal vooraan wc's met een wastafel erbij.

Israa, 4 jaar

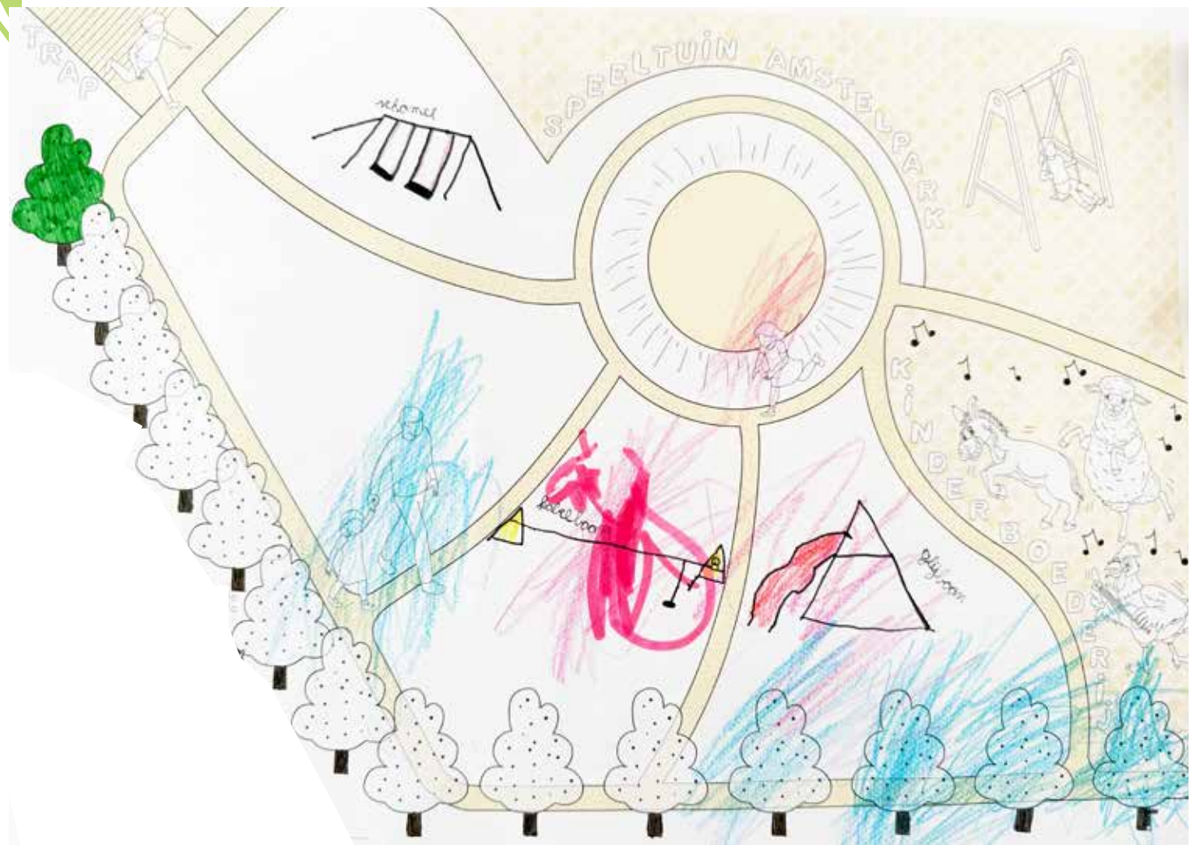

In mijn droomspeeltuin rennen we overal rond en spelen we verstoppertje tussen bomen, struiken en geheime paadjes. Je hoort alleen maar gelach en voetstappen, niemand wil naar huis!

10 jaar

In mijn speeltuin is een grote schommel. De schommel gaat zo snel, het kriebelt in mijn buik. Er is ook een kabelbaan. De kabelbaan is mijn favoriete ding in de speeltuin, het gaat snel en voelt spannend. En natuurlijk is er een glijbaan. Een hele lange.
Ik klim naar boven en dan glijd ik keihard naar beneden. Als ik daar speel, voel ik me vrij.
Ik wil er elke dag zijn!

Eliha, 8 jaar

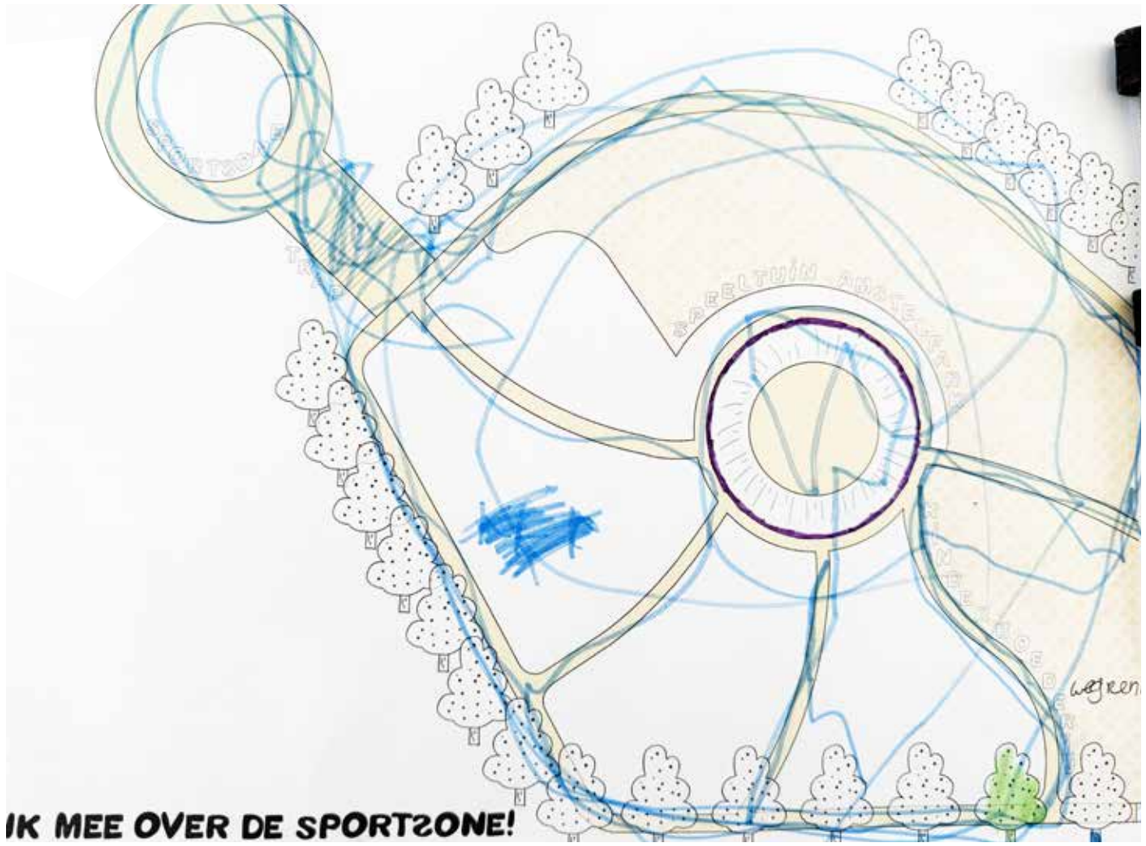

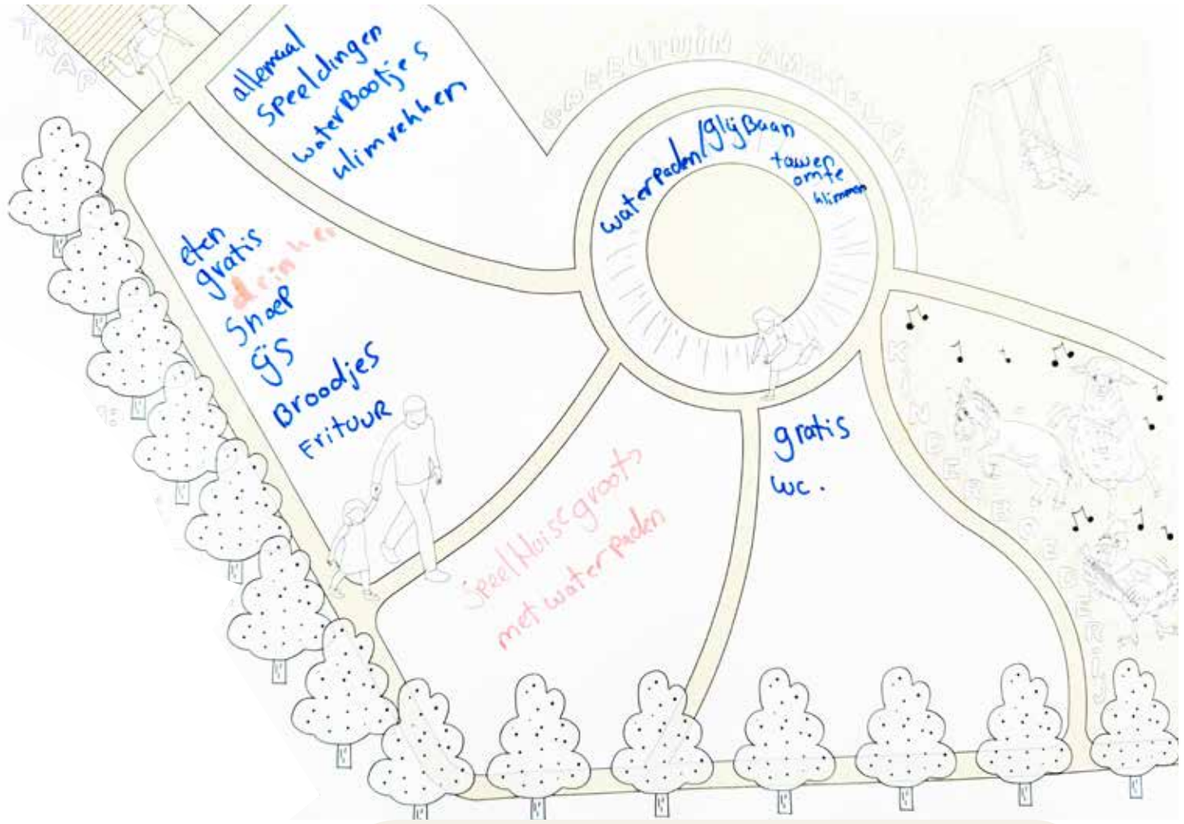

In mijn speeltuin kan je heel veel doen! In de kuil is een hele grote glijbaan. Er zijn ook waterpaden en touwen waar je in kunt klimmen en slingeren. Je kunt er van alles eten en drinken. Er is gratis snoep, ijsjes en frietjes, mmm! Overal staan leuke speeltoestellen, zoals waterbootjes en klimrekken. Er is ook een groot speelhuis met nog meer waterpaden. Hier speel ik samen met mijn vrienden.

Chloe , 10 jaar

Er zijn glijbanen en stapstenen die helemaal naar beneden de kuil in gaan. Sommige glijbanen zijn snel, andere hebben bochten. Ik kies elke keer een andere! Tussen de bomen speel ik verstoppertje met mijn vrienden en mijn ouders. Soms zie je me niet, want ik kruip achter de stam of klim erin. Vanaf de heuvel liggen er stenen om op te stappen.
Ik spring van steen naar steen, helemaal naar beneden. Onderaan is water, met ook daar van die grote stenen. Ik loop eroverheen zonder nat te worden… nou ja, soms dan.

Emmie, 8 jaar

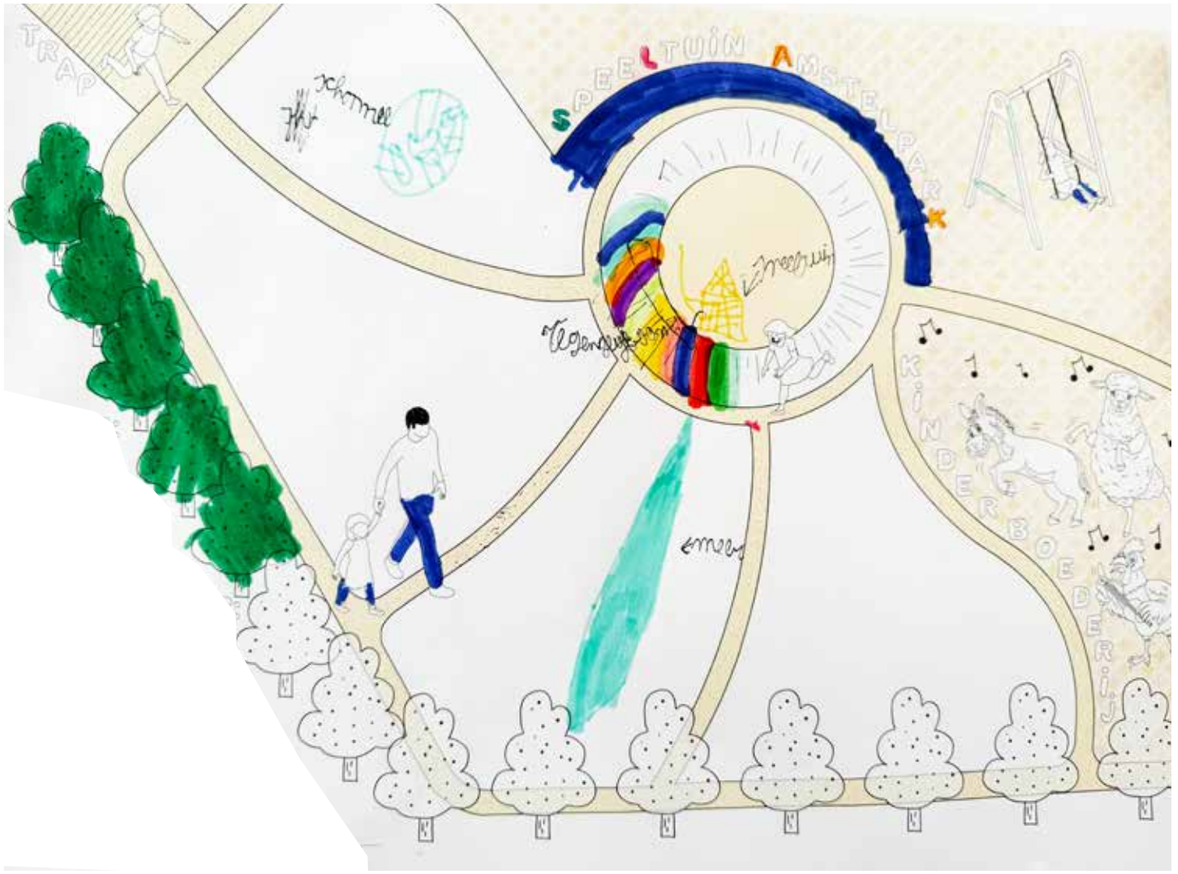

Mijn droomspeeltuin ligt aan een meer, met gras om in te rollen en op te rennen. Er is een klimtoren, overal trampolines en een voetbalveld waar ik eindeloos kan spelen. Alles is buiten, in de zon. Ik wil er nooit meer weg!

7 jaar

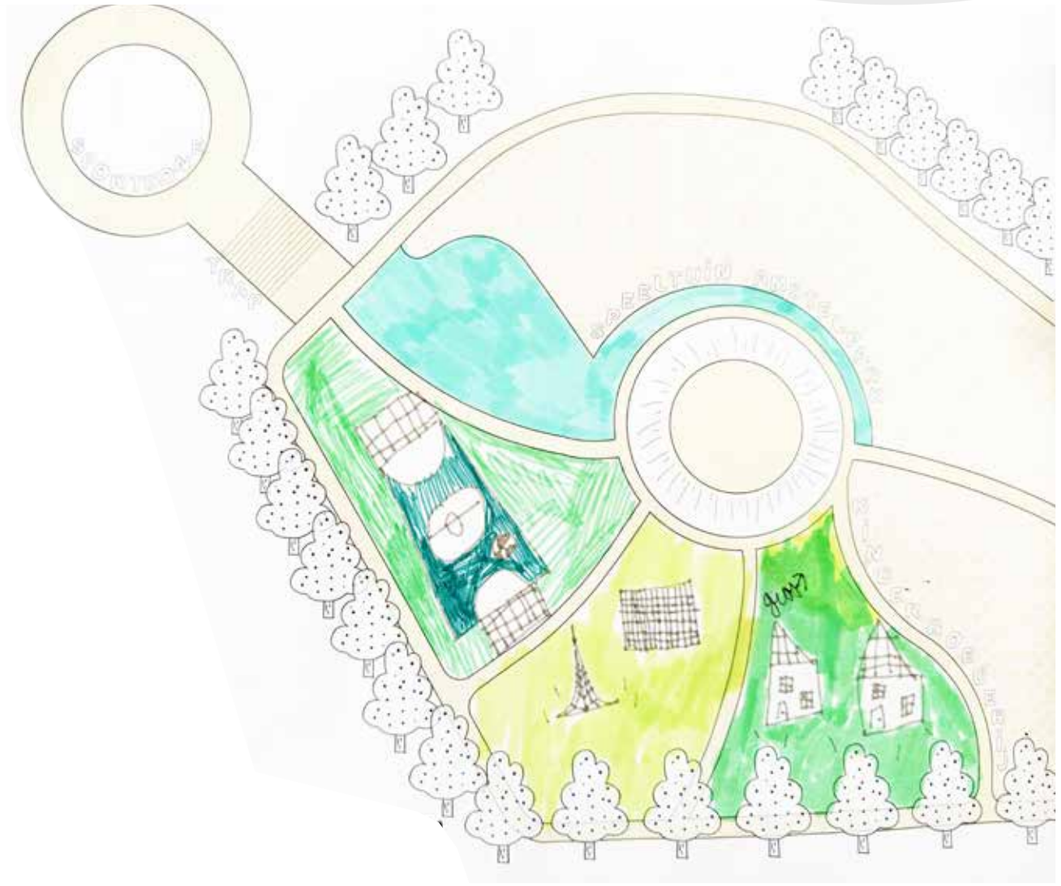

Mijn droomspeeltuin heeft een enorme ronde schommel met alle schommels in een cirkel. We vliegen samen door de lucht! Er is een regenboogglijbaan, een meer om in te spelen en een speelhuisje waar we geheime clubs vormen. Het is de allerleukste plek om met mijn vrienden te spelen!

Shane , 9 jaar

In mijn speeltuin is een groot voetbalveld. Hier speel ik met mijn vrienden en trap ik hard tegen de bal. Er is ook een zwembad, waar ik heel de dag kan zwemmen en duiken. Na het zwemmen ga ik naar de modderwereld. Ik mag daar vies worden, en dat is juist leuk! Er zijn ook veel bomen in mijn boswereld. Ik loop daar doorheen over paden en er is ook een wc. Handig, als je moet plassen. Er is een doolhof in een grote cirkel. Ik zoek de uitgang, soms verdwalen we expres! En de tunnelglijbaan? Die is lang en donker... en zo spannend! Ik vind alles leuk. Mijn speeltuin is de allerbeste!

Thea, 5 jaar

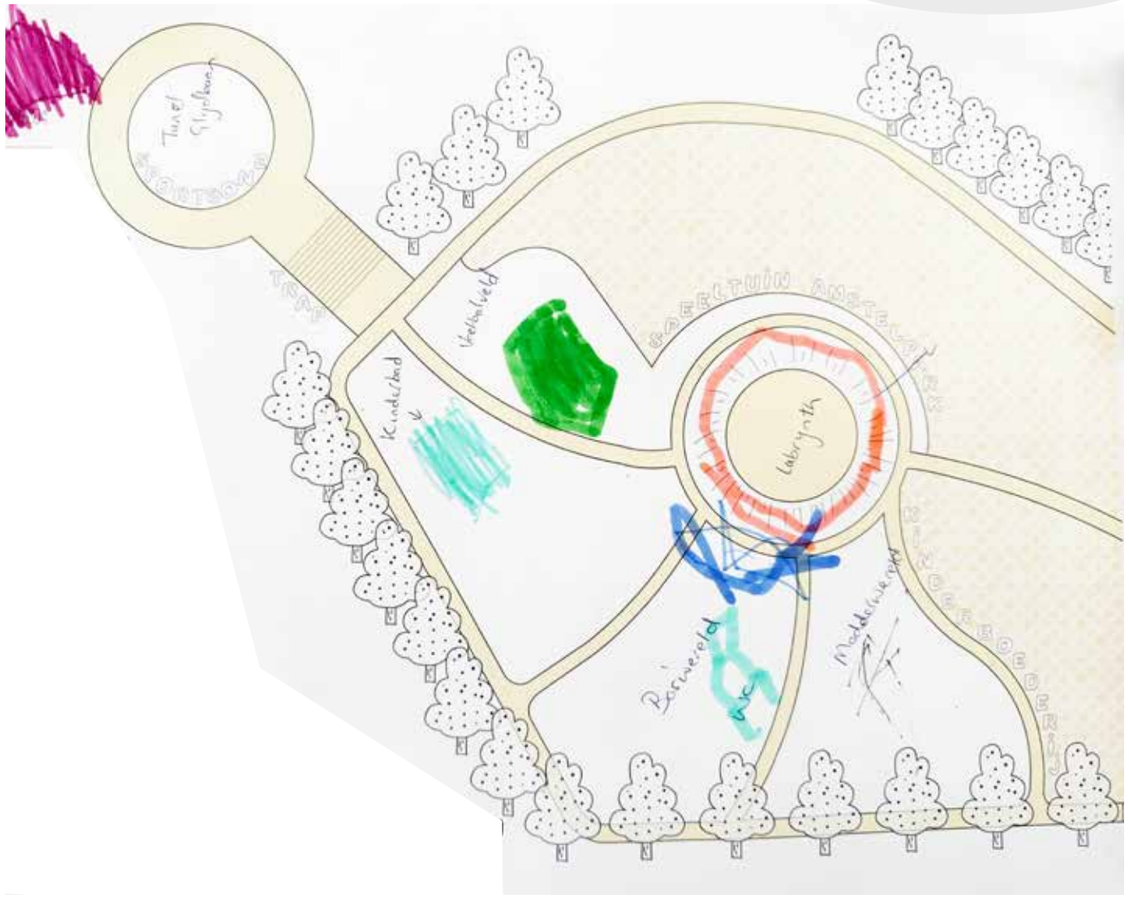

In mijn speeltuin staat een schommel. Ik ga hoog, bijna tot aan de wolken! In het midden is een grote kuil met een superlange glijbaan! Ik roetsj naar beneden “Woeiii!”. Er is ook water. Ik spetter met mijn voeten en spring in de plassen. Mijn speelhuisje is een ijsje! Ik klim erin en speel dat ik ijsjes verkoop. In de boom klim ik helemaal omhoog. En weet je wat nog leuker is? Er is een regenboog om in te klimmen! Ik klim op het rood, dan oranje, geel, groen... helemaal tot het blauw!

Yara , 5 jaar

Ik spring eerst op de trampoline en spring zo hoog als ik kan. Dan glijd ik van de glijbaan naar beneden, met mijn armen in de lucht. Overal staan bloemen. Ze ruiken lekker en de wind blaast zachtjes door het park. Het maakt een ritselgeluid in de blaadjes. Mijn favoriete ding is de zipline. Ik hang eraan en zoef door het hele park heen! Daarna ga ik nog even schommelen. Ik ga hoog, met mijn haren in de wind. En als ik het warm krijg? Dan spring ik in het zwembad! Het water is lekker fris.

Astrion, 7 jaar

Ik speel in de hut. Ik kruip erin, verstop me of doe alsof ik slaap. Daar is water! Ik stap erin met mijn voeten. Spetter spetter, nat! Ik klim op het klimrek. Ik ben sterk! Ik kom helemaal boven! Mijn speeltuin is zo leuk!

Alexander, 3.5 jaar

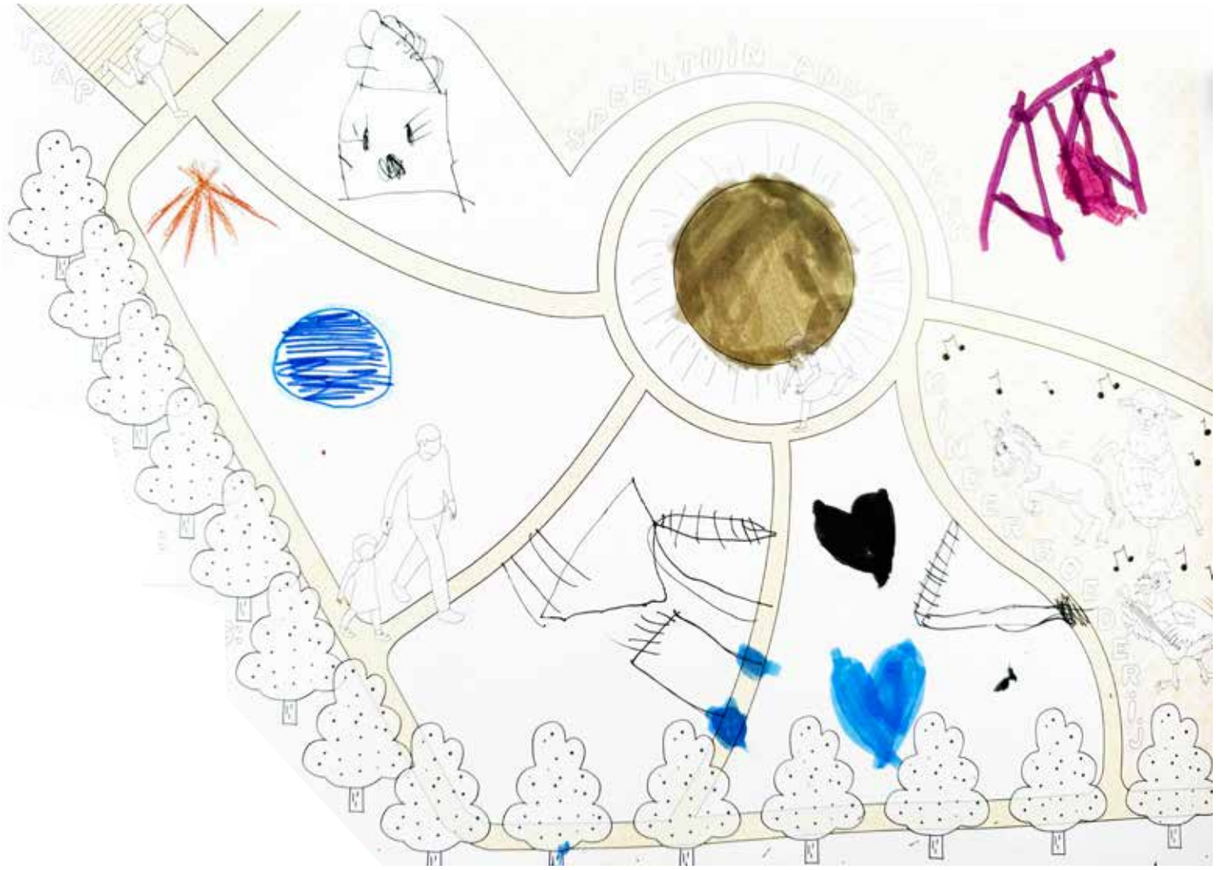

In mijn speeltuin staat een speelhuisje. Daar speel ik mama en maak ik thee voor mijn knuffels. Ik schommel hard heen en weer op de hoge schommel. In het bos zoek ik takken. Ik bouw een echte houten hut. Die is voor mij en mijn vriend! Ik speel de hele dag. Ik wil nooit naar huis!

Liah , 5 jaar

In mijn speeltuin staat een hoge klimtoren. Ik klim helemaal naar de top en kijk superver weg! Daar voel ik me net een avonturier. Achter de toren ligt een groot meer. Ik gooi steentjes in het water en kijk naar de kringen. Soms springen er kikkers! Rondom staan hoge bomen.Ik verstop me erachter of klim er een stukje in. Het is daar stil, met alleen vogels en wind. Ik vind het de mooiste plek om te spelen.

In mijn speeltuin hangen de schommels in een grote cirkel. We schommelen allemaal tegelijk en lachen heel hard. Het is net alsof we samen rondjes draaien in de lucht! In de boom staat een echte boomhut.
Ik klim naar boven en kijk tussen de takken door. Daar voel ik me een geheime speurder. Aan de zijkant staat een brede glijbaan. Dan speel ik een wedstrijdje met vrienden wie er sneller is. Alles bij elkaar is het mijn favoriete plek.

Erica, 7 jaar

In mijn speeltuin is een grote glijbaan. Naast de glijbaan staat een coole speelauto. Ik doe alsof ik echt rijd.

Anoniem

Klimmen, glijden en zwemmen vind ik het allerleukst in mijn droomspeeltuin! Er is een super hoge glijbaan, een draaiglijbaan en zelfs een waterglijbaan waar ik zo in het water plons. Tussen de bomen bouw ik mijn eigen boomhut. Ik klim en klauter omhoog en kijk dan van boven naar alles om mij heen. En weet je wat ook heel cool is? Er loopt een hele lange kabelbaan door de speeltuin. Daarmee ga ik van de ene kant naar de andere kant. Dat is zo leuk!

Hannah , 6 jaar

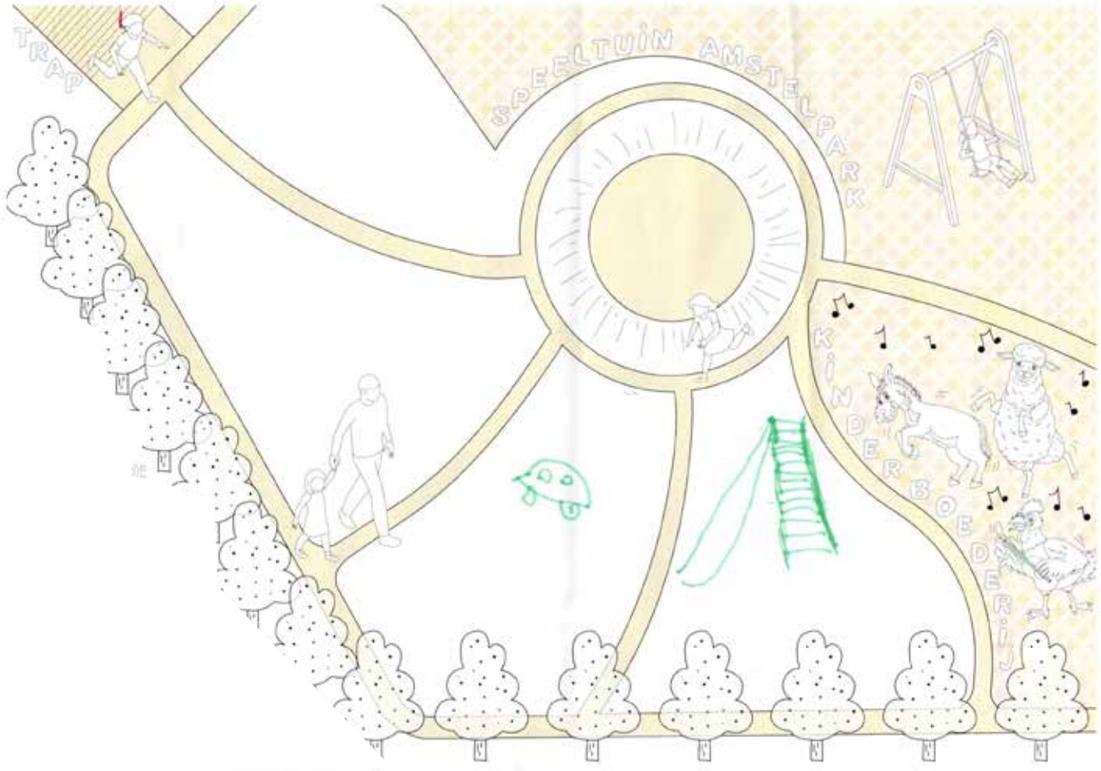

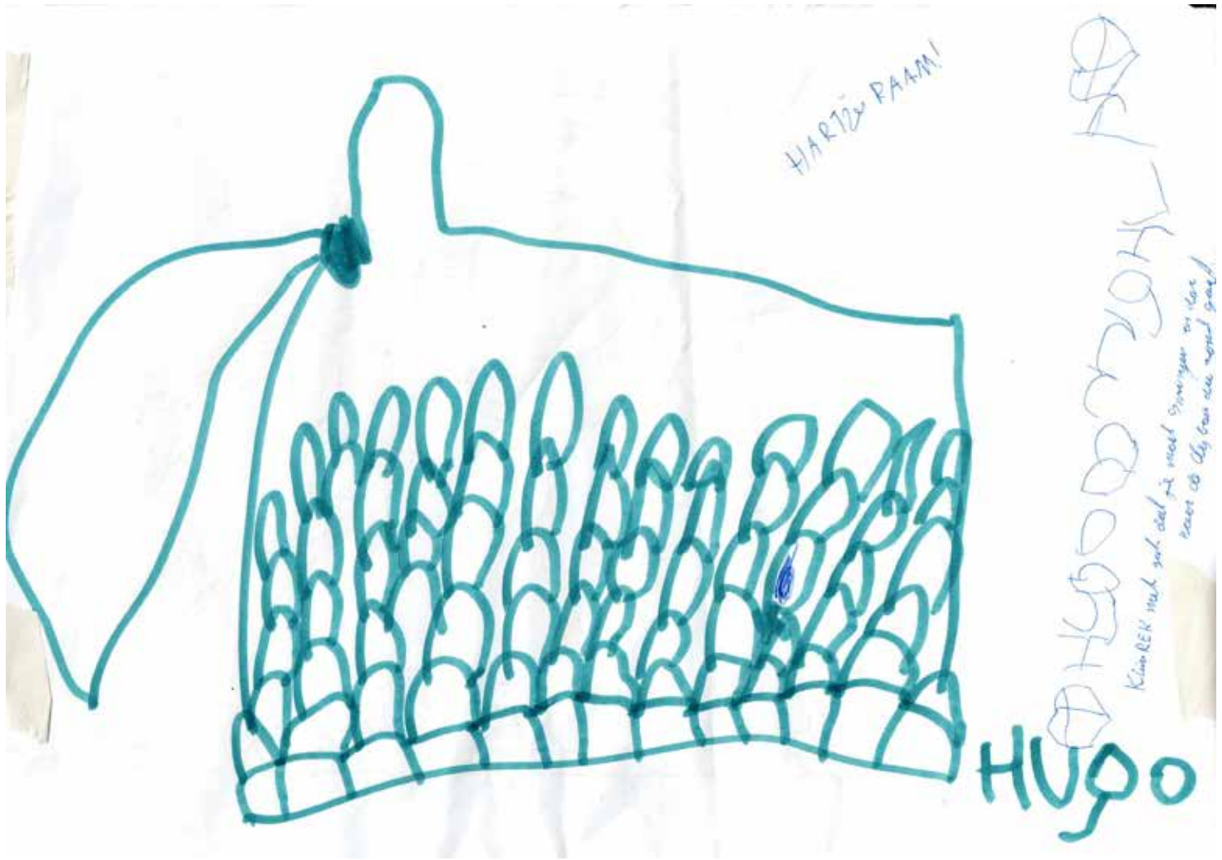

In mijn speeltuin staat een grote speeltruck. Ik zit voorin en doe alsof ik aan het rijden ben. Daarna spring ik heel hoog op de trampoline. Dan ren ik naar het water. Ik spetter met mijn voeten en maak kleine golven. Soms word ik nat, maar dat is juist leuk!

Tanem, 6 jaar

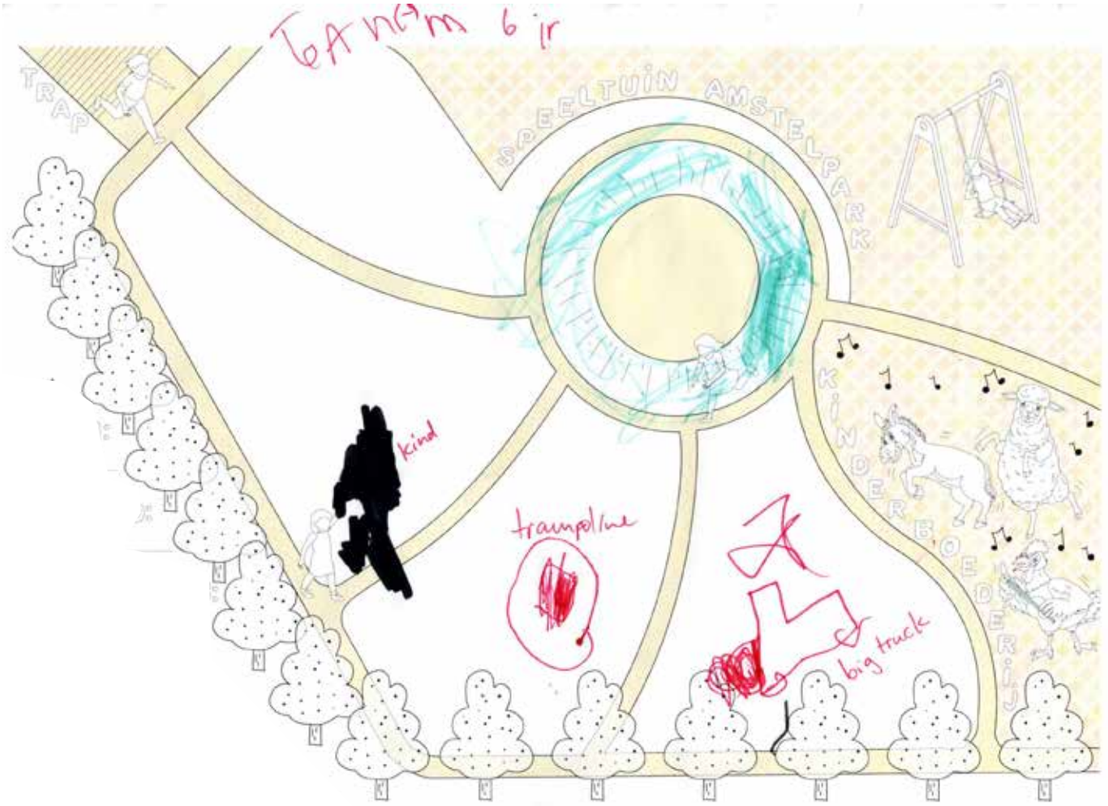

In mijn speeltuin staat een groot klimrek. Ik klim omhoog via de zijkant dat is een beetje spannend, maar ik kan het! Bovenin kijk ik door de hartjesramen. Ik zie mama en roep: “Hoiiii!” Dan spring ik van het hoge deel naar de grond. Ik land zacht en lach. Daarna glijd ik snel van de glijbaan naar beneden.
Woeii, dat voelt zo leuk!

Hugo, 6 jaar

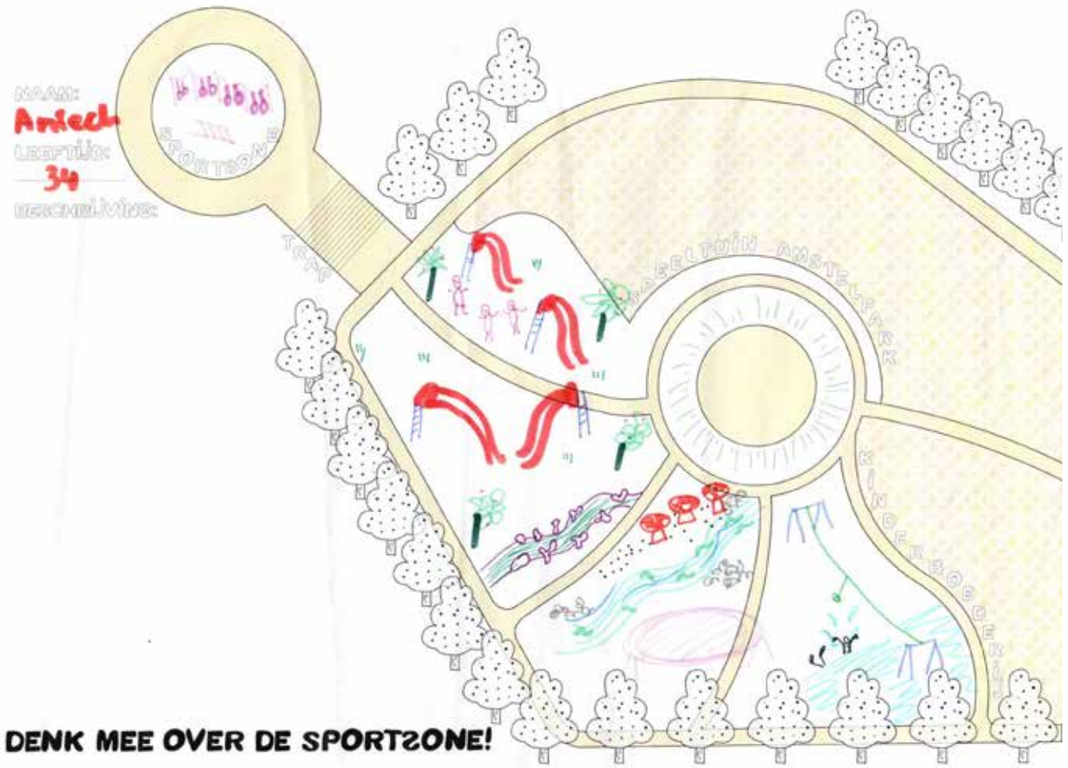

Modderwereld beperken omdat deze maar een aantal weken te gebruiken is.
Bankjes: open speeltuin zodat ouders hun kinderen kunnen zien en bankjes gericht op de speeltuin.
Schaduwplekken creëren zonder het zicht te belemmeren.
Wester-/Vondelpark eromheen, atletiek of andere functies eromheen aanleggen, zodat de speeltuin ook voor meerdere doelgroepen wordt gebruikt.

Anoniem, 32 jaar

De speeltuin beschikt over glijbanen in diverse vormen en hoogtes, zodat kinderen van verschillende leeftijden zich kunnen vermaken. Hoge bomen bieden aangename schaduw en dragen bij aan een natuurlijke en uitnodigende sfeer. In het watergedeelte bevinden zich stapstenen, die het spelplezier vergroten en uitnodigen tot actief ontdekken. Daarnaast zijn er grote, decoratieve paddenstoelen die als klimmogelijkheid of zitplek dienen. Een trampoline nodigt uit tot bewegen en springen, terwijl het ondiepe zwembad zorgt voor verkoeling op warme dagen. Met de kabelbaan kunnen kinderen snel door het park reizen, en de klimrekken bieden uitdagende klim- en klautermogelijkheden in verschillende vormen en hoogtes.

Anieck, 34 jaar

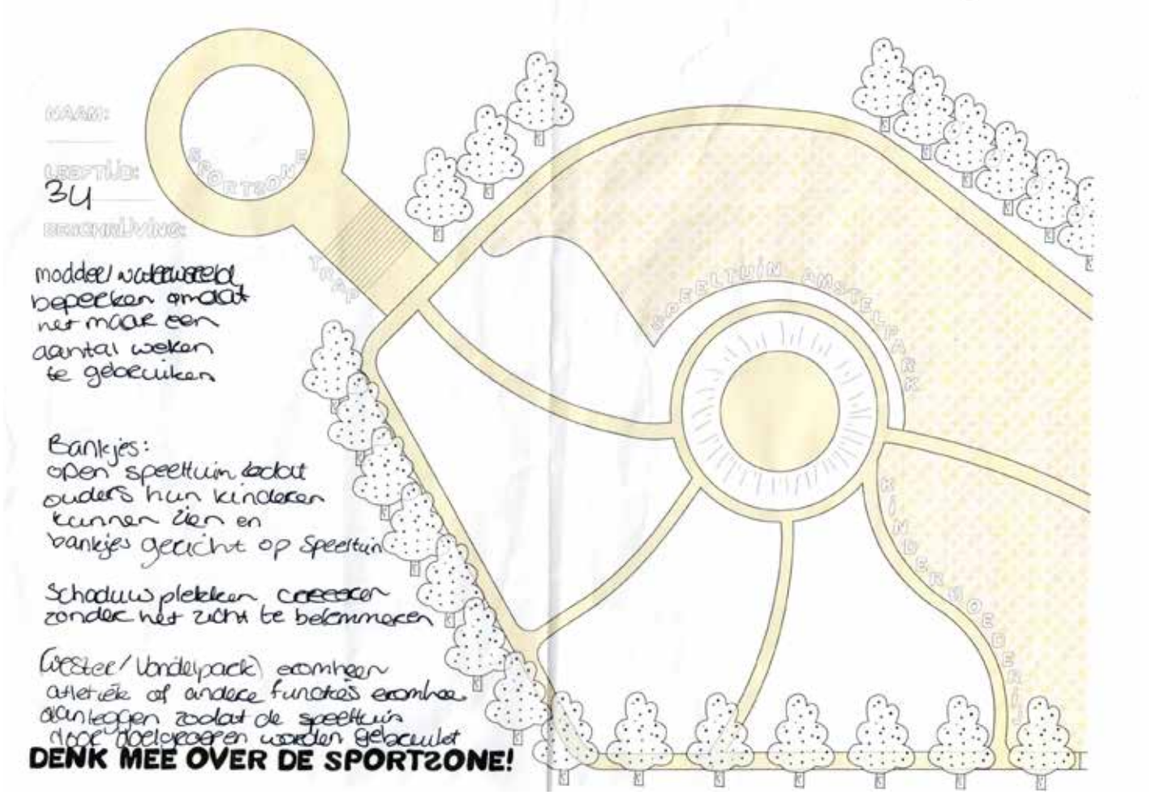

3. Referentie posters

Tijdens de participatiemomenten zijn posters met beeldmateriaal van diverse speelnatuurplekken ingezet als inspiratiebron voor bezoekers. Bezoekers konden o.a. met stickers en in gesprek reageren op wat hen aansprak, wat minder passend voelde voor het Amstelpark, en welke ideeën ze graag terug zouden zien.
In dit hoofdstuk vatten we de opvallendste reacties en terugkerende voorkeuren samen.

Conclusie

De beelden spraken duidelijk tot de verbeelding en hielpen de kinderen om verder te kijken dan de speeltoestellen die ze al kenden uit hun eigen speeltuin. Vooral de beelden met verrassende of bijzondere elementen sprongen eruit en boden extra inspiratie.

Toch bleek het soms lastig voor de kinderen om precies uit te leggen waarom ze bepaalde keuzes maakten. Antwoorden die verder gingen dan “omdat ik klimmen leuk vind” waren niet altijd gemakkelijk te krijgen. Ouders hadden soms ook andere ideeën over wat hun kind leuk vond dat het kind zelf aangaf.

Zowel kinderen als ouders gaven aan dat variatie in speeltoestellen belangrijk is. Er moet ruimte zijn voor klimmen, verstoppen en creatief spelen, bijvoorbeeld door het bouwen van een hut met takken. Kleine trampolines worden eveneens als leuk ervaren. Glijbanen zijn populair vanwege hun herkenbare en spannende karakter.

Daarnaast is het van belang dat de speelomgeving uitnodigt tot verschillende spelvormen, zoals tikkertje, verstoppertje en vrije beweging, zodat verveling wordt voorkomen. Er werden ook suggesties gedaan om sport en spel te combineren, met bijvoorbeeld een atletiekbaan, trampolines, een boksbal, een parcours, fietsen en tafeltennis om zo ook ouderen kinderen

Waterrijk spelen kwam regelmatig terug in de ideeën, met wensen als zwemmen, een trekpontje en kanoën.

Kinderen en ouders waarderen uitdagende speelplekken, maar veiligheid blijft een belangrijk aandachtspunt. Er wordt veel waarde gehecht aan een goede balans tussen privacy en overzicht: kinderen willen zich vrij en veilig voelen zonder het gevoel te hebben voortdurend bekeken te worden. Dit betekent dat er enerzijds overzicht moet zijn voor ouders, terwijl er anderzijds voldoende verstopplekken moeten zijn voor de kinderen.

Ook worden schaduwplekken als wenselijk gezien, zodat kinderen veilig buiten kunnen spelen zonder last te hebben van de zon.

Verder is er belangstelling voor combinaties met natuureducatie, zoals een imker, moestuinieren en bloemen.

Tot slot is het belangrijk dat speeltoestellen robuust zijn en bestand tegen intensief gebruik. Voldoende zitplekken voor ouders werden in vrijwel alle gesprekken als essentieel genoemd.

Klimwereld

Populaire activiteiten en voorkeuren

Speelelementen die klimmen mogelijk maken, zoals klimtorens, klimtoestellen en hoge structuren, worden door veel kinderen met enthousiasme ontvangen. Dit zie je ook terug bij de andere “werelden”.Voor sommige kinderen is het zelfs hun favoriete activiteit. Daarbij wordt de natuurlijke uitstraling van bepaalde toestellen extra gewaardeerd, omdat dit bijdraagt aan de sfeer en uitstraling van de speeltuin. Grote gebaren vielen sneller in de smaak bij de kinderen.

Minder populair / aandachtspunten

Niet alle kinderen zijn positief over de huidige klimvoorzieningen. Sommige toestellen worden als te makkelijk, te klein of juist te hoog en gevaarlijk ervaren. Het is dus bevordelijk om klimtoestellen te plaatsen in verschillende hoogtes en complexiteitsniveaus, zodat zowel jongere als oudere kinderen uitgedaagd worden op hun eigen niveau. Ook geven kinderen aan dat toestellen die uitsluitend klimmen bieden, te weinig afwisseling hebben.

Aantal stickers:

Groen: 49

Geel: 24

Rood:19

Boswereld

Populaire activiteiten en voorkeuren

Klim- en balanceerelementen, zoals klimmen in bomen en op boomstammen worden door veel kinderen enthousiast ontvangen wel zie je hier in tegenstelling tot de andere “werelden” minder groene stickers.

Minder populair / aandachtspunten

Met name onderdelen die vooral gericht zijn op lopen zonder verdere uitdaging worden als saai ervaren. Sommige kinderen vinden het ontbreken van variatie een gemis, omdat ze elementen missen die uitnodigen tot spel en uitdaging.

Veiligheid speelt ook een rol: enkele kinderen en ouders uiten zorgen over risico’s bij hoge klimtoestellen, waardoor een goede balans tussen uitdaging en veiligheid belangrijk is. Verder is het duidelijk dat speelmogelijkheden die ‘overal te doen zijn’ minder aantrekkelijk zijn, wat het belang onderstreept van unieke en uitdagende speelplekken die inspelen op verschillende leeftijden en interesses.

Aantal stickers:

Groen: 37

Geel: 25

Rood:18

Zandwereld

Populaire activiteiten en voorkeuren

Glijbanen zijn zeer geliefd, vooral hoge en lange glijbanen. Klimmen wordt vaak genoemd als leuk en uitdagend, mits er afwisseling is.

Zand en water spelen zijn favoriet; kinderen noemen graven, modder maken en graven leuk. De combinatie met fantasierijk spelen zoals schattenopgraven of dino botten werd positief beoordeeld.

Fantasiespel wordt gewaardeerd, bijvoorbeeld op plekken met meerdere speelopties of routes.

Parcours en routes van natuurlijke elementen (zoals boomstammen) spreken aan.

Minder populair / negatief:

Speelplekken met alleen trappetjes of waar je alleen op kan lopen, beperkte speelmogelijkheden.

Aantal stickers:

Groen: 55

Geel: 9

Rood: 22

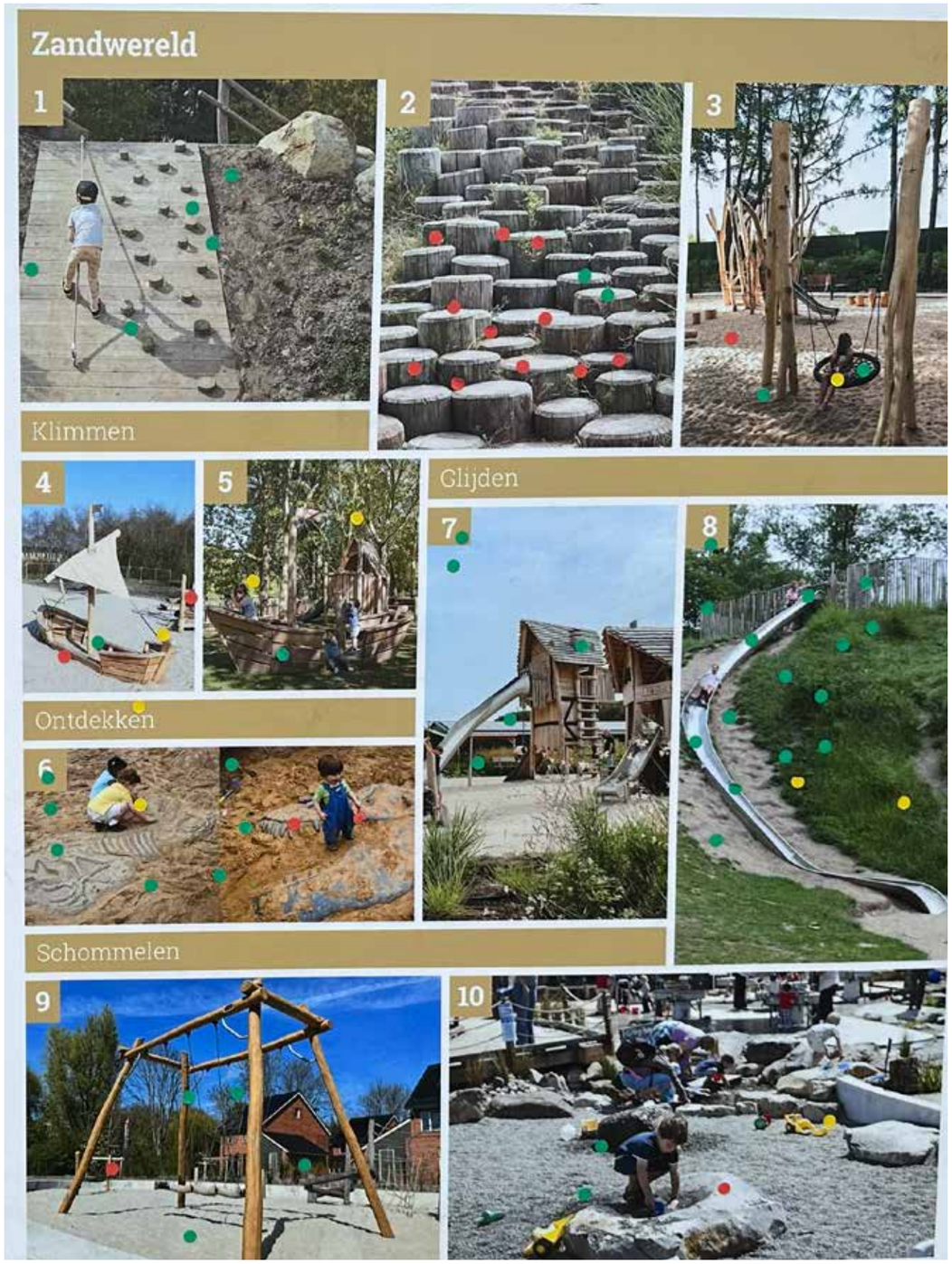

Wilgendorp

Populaire activiteiten en voorkeuren

Klimmen, verstoppen en het maken van een regenboog met takken worden door veel kinderen als erg leuk ervaren. Deze activiteiten bieden afwisseling en creativiteit, waardoor kinderen er graag mee bezig zijn. Ook glijbanen worden vaak genoemd als favoriet speeltoestel; de snelheid en het plezier van glijden maken het spannend en aantrekkelijk. Daarnaast genieten kinderen van spelletjes zoals tikkertje, rondjes maken en door poortjes lopen, wat zorgt voor beweging en plezier in de buitenruimte. Verstoppertje spelen blijft een geliefde klassieker.

Minder populair / aandachtspunten

Sommige speeltoestellen, worden als saai en te open ervaren. Kinderen vinden het vervelend als ze zich voortdurend moeten bukken of het gevoel hebben dat iedereen hen ziet, waardoor ze zich niet vrij voelen om te spelen. Ook wordt aangegeven dat sommige toestellen snel stukgaan en daardoor minder leuk zijn. Daarnaast vinden sommige kinderen de omgeving te open of juist te beperkt (zoals een enkel rondje lopen), wat het speelplezier vermindert. Veiligheid is ook een aandachtspunt: vallen tijdens het spelen kan pijn doen, wat het vertrouwen en de plezierige beleving kan beïnvloeden.

Aantal stickers:

Groen: 14

Geel: 10

Rood: 19

Modderwereld

Populaire activiteiten en voorkeuren

Water- en waterspelen worden door veel kinderen met enthousiasme ontvangen. De modderwereld heeft in verhouding veel groene stickers gekregen, voornamelijk op de klimelementen over het water. Activiteiten zoals springen in het water en onderwaterdieren ontdekken worden als erg leuk ervaren. Voor sommige kinderen hoort vies worden er helemaal bij en maakt het spelen juist avontuurlijk. Waterspelen wordt vaak geassocieerd met plezier en beweging, vooral in de zomerperiode. Ook het gevoel van lopen over water of kliederen met water wordt gewaardeerd. Zwemmen is ook vaak positief genoemd, mede omdat hier minder modder bij komt kijken. Belangrijk is daarbij wel dat kinderen hun zwemdiploma hebben en/of het water niet diep is.

Minder populair / aandachtspunten

Niet alle kinderen vinden modderspelen leuk; sommigen vinden modder vies en vermijden dit liever. Nat en vies worden wordt door een aantal kinderen als onaangenaam ervaren, waardoor waterspeelplekken met veel modder minder populair zijn. Ze zien het als een elementen die alleen met warmer weer leuk is voor de kinderen en dus grotendeels van het jaar minder leuk is. Daarnaast geven kinderen aan dat ze graag nieuwe en verrassende waterspeelelementen willen, en niet alleen dingen die ze al kennen uit de omgeving. Het is dus positief om een gevarieerd aanbod te creëren, waarbij zowel het plezier van nat worden als het vermijden van overmatige modder wordt meegenomen.

Aantal stickers:

Groen: 62

Geel: 10

Rood: 16

Overzicht posters

Overzicht posters

Interviews

In het kader van het project zijn interviews gehouden bij andere natuurspeeltuinen in de gemeente Amsterdam. Samen met Marjolein hebben we Jeugdland bezocht en, in een apart bezoek, de Natureluur. Daar zijn we in gesprek gegaan met de beheerders. We hebben besproken hoe het beheer en onderhoud is georganiseerd, wat goed werkt en wat minder goed, welke elementen populair zijn bij bezoekers en welke tips zij hebben voor de ontwikkeling van het Amstelpark. Daarnaast zijn we ook nog langs gegaan bij Ravel Zuid.

“De gedachte bouwen, maken, leren zit in het DNA van Jeugdland”

Jeugdland Amsterdam is al 75 jaar een unieke natuurspeelplek waar kinderen vrij kunnen spelen, bouwen, ontdekken en vies worden. Verscholen tussen het groen in Amsterdam-Oost biedt Jeugdland vier hectare vol avontuur: van hutten bouwen met echte hamers en spijkers tot skelters bouwen, tuinieren en pizza bakken.

Hier geen overvolle speeltoestellen of rubbertegels, maar water, zand, hout en ruimte voor fantasie. Kinderen spelen zelfstandig en leren spelenderwijs risico’s nemen. De plek is toegankelijk voor kinderen van alle leeftijden, met speciale aandacht voor inclusie en samenwerking met buurtorganisaties, scholen en dagbesteding. Wat Jeugdland bijzonder maakt, is de combinatie van natuur, vrijheid en professioneel toezicht. Het terrein wordt beheerd door een stichting en is continu in ontwikkeling.

Overzichtsplattegrond Jeugdland

Speeltuin Jeugdland
Locatie: Valentijnkade naast het Flevopark Stadsdeel Oost
Omvang: 4 gectare groot
Beheer: Gemeente Amsterdam
Programma: Speeltuin, huttenbouw, eetbare tuin, stadsboerderij, jeugdlab, wateractiviteiten, kinderfeestje, natuurzwembad
Openingstijden: Open dinsdag t/m zondag, 10–18 uur, zomertijd (wintertijd aangepaste tijden, maandag gesloten)

Jeugdland Amsterdam: 75 jaar spelen met lef, vrijheid en verbeelding

Wie het terrein van Jeugdland betreedt, merkt het meteen: hier gelden andere regels dan op een doorsnee speelplek. Al bij aankomst op de fiets zie je een vriendelijk maar duidelijk bord: “We hebben op Jeugdland geen plek voor auto’s. Afzetten en ophalen kan hier.” En dat is niet voor niets. Hier krijgen kinderen letterlijk en figuurlijk de ruimte. Het is een groene oase waar ik tijdens mijn bezoek geen enkel kind met een telefoon heb gezien.
Parkeer je (bak)fiets bij een van de stallingen, wandel langs het groen, en je komt vanzelf bij een kleurrijke toegangspoort. Die poort markeert niet alleen het begin van het terrein, maar van een hele speelwereld, eentje waar kinderen al sinds 1949 hutten bouwen, leren over de natuur en hun fantasie de vrije loop laten.

Jeugdland bestaat dit jaar 75 jaar. Het begon ooit als “Jongensland”, een initiatief van studentenkorpsen en welzijnswerk in Amsterdam-Oost. In een tijd waarin er weinig speelruimte in de stad was, kregen kinderen hier de kans om vrij te bouwen, spelen en ontdekken. En dat gebeurde onder begeleiding, zodat het veilig én avontuurlijk bleef. Op het terrein zie je nog steeds foto’s uit deze periode.

Het idee was simpel, maar krachtig: geef kinderen een plek buiten de drukte van de stad, en de energie die anders naar kattenkwaad zou gaan, verandert in creativiteit en samenwerking. Door de aanleg van de A10 moest Jongensland verhuizen, eerst naar een plek bij camping Zeeburg, en uiteindelijk, in 1979, naar de huidige locatie aan de Valentijnskade.

Sinds 2020 ligt het beheer bij een zelfstandige stichting. Daarvoor was het stadsdeel verantwoordelijk.

Voor wie is Jeugdland

Jeugdland beslaat vier hectare en richt zich vooral op kinderen tot ongeveer 10 à 11 jaar. Maar er is veel meer mogelijk. Zo zijn er ook programma's voor tieners tot 16 jaar, kinderen met een beperking, thuiszitters en jongvolwassenen die via dagbesteding meedoen. Samenwerkingen met vaste BSO's, scholen en het nabijgelegen watersportcentrum zorgen voor een breed bereik. Het aantal bezoekers groeit. Toch zien de beheerders een verschuiving: vroeger kwamen er meer tieners spelen, nu zijn die vaker binnen, op hun telefoon. Die groep is moeilijker te bereiken. Maar wat opvalt? Hier zie je bijna geen kinderen op hun telefoon. Niet omdat het verboden is, maar omdat het simpelweg niet nodig is, de plek nodigt uit tot spelen.

Populaire plekken en programma's: kabelbaan, hutten en moddervoeten

JJeugdland biedt veel: van het originele huttenbouwen tot educatieve workshops. De kabelbaan over het slootje, het huttendorp, het blotevoetenpad, en programma's als het Skelterlab en de bijenworkshop zijn populair.
De kabelbaan is aan vernieuwing toe. Helaas mag die dan officieel niet meer over het water lopen. Juist dat maakt het nu zo spannend. Er wordt nu met de contactpersoon gekeken of het water minder diep gemaakt kan worden, zodat de kabelbaan toch over het water kan blijven gaan.

Niet alle innovaties sluiten even goed aan. Zo was het elektronische danssysteem van Yalp aanvankelijk populair, maar het is inmiddels defect, en past volgens het de persoon die we hebben gesproken niet bij de natuurlijke sfeer van het terrein.

Terras met schaduwdoeken, waar ouders en kinderen kunnen zitten (kantine aanwezig die eten en drinken verkoop).

Overkappingen zodat kinderen niet direct naar binnen hoeven wanneer het regent.

Tracktor aangemerkt als kunstobject omdat deze niet voldoet aan speelnormen.

Een speeltuin voor kleinere kinderen dichtbij de picknicktafels en binnenruimte. Hierdoor makkelijk zicht door begelijding/ouders.

Een vernieuwende aanpak die wél enthousiasme oproept, is “loose parts play”: spelen met losse, niet-vooraf gedefinieerde materialen, zoals takken, stenen, stukken touw, lappen stof, dozen, buizen, kisten, dennenappels of autobanden. Alles wat verplaatsbaar, combineerbaar en aanpasbaar is. Een stok kan vandaag een zwaard zijn, morgen een hengel, en overmorgen een vlaggenmast.
Deze aanpak is nog niet gerealiseerd, maar er is binnen Jeugdland veel interesse. Wel vraagt dit om iemand die het begeleidt en aan het eind van de dag zorgt dat het terrein weer netjes is.

Vrijheid én veiligheid: beheer met visie

De stichting runt het terrein met een klein kernteam van 8 personen, aangevuld met 25 oproepkrachten die bijvoorbeeld ook in het café werken. Vrijwilligers spelen een belangrijke rol, vooral in de moestuin, maar de organisatie wil niet afhankelijk zijn van hen. Mede door gebeurtenissen uit het verleden rondom veiligheid geven ze de voorkeur aan een vast team. Een grote meerwaarde is dat het stadsdeel een fulltime groenbeheerder heeft toegewezen.

Jeugdland is zes dagen per week geopend, overdag en met toezicht. Opruimen is belangrijk, kinderen zijn daar nu eenmaal niet zo goed in, en zorgt ervoor dat de speeltuin elke dag opnieuw veilig en aantrekkelijk is. Het terrein vraagt continu onderhoud, met name het huttendorp, de zandvlakten en de waterzones. Elke twee weken is er overleg over veiligheid, ook preventief.

Groot onderhoud, zoals aan bomen en speeltoestellen, is in handen van de gemeente. Bij meldingen komt er vaak binnen een dag iemand langs. Kleine reparaties en aanpassingen doet het team zelf. Dankzij verduurzaming is Jeugdland ook in de winter actief: binnenruimtes bieden plek voor spelletjes en ontmoeting, wat zorgt voor een jaarrond programma.

Yalp installatie, destijds geopend door het stadsbestuur, momenteel defect en past minder in de natuurlijk omgeving.

Pizza oven waar kinderen zelf pizza’s maken met eten uit de tuin.

Het grote fort bestaat uit een aantal hardhoutenpalen waar met palets bij wordt gebouwd.

Kinderen kunnen een hamer en spijkers lenen bij een werknemers bij de hamerhut om daar zelf mee aan de slag te gaan.

Bij het inrichten van het terrein is nadrukkelijk rekening gehouden met zichtlijnen. Medewerkers moeten ver kunnen kijken om goed toezicht te houden. Eerder zat het team met de rug naar zowel het huttendorp als het uitgiftepunt van de hamers, dat is inmiddels aangepast. Nu hebben ze goed overzicht over het speelgebied. Bezoekers komen bovendien altijd langs de nieuwe speelboerderij als ze het terrein betreden, waardoor ook beter zichtbaar is wie er binnenkomt.

Risico's horen erbij – als je ze goed begeleidt

Jeugdland kiest bewust voor speelwaarde boven 'rubber veiligheid'. Ze hebben hun best gedaan om zand te gebruiken onder de speeltoestellen in plaats van rubbertegels, omdat dit beter past bij de natuurlijke sfeer.

Een wens is een trekpontje, maar dat wordt momenteel tegengehouden. In de Bretten staat er wel een, in de openbare ruimte. Daar mag het. Hier niet, ondanks toezicht. Dat voelt oneerlijk. Waarom het stadsdeel Oost het niet ziet zitten, is onduidelijk. Ze vinden dat de balans tussen veiligheid en vrijheid doorslaat.

Risico's worden serieus genomen, maar niet uit de weg gegaan. Het team volgt seminars over risicovol spelen en begeleidt kinderen in het zelfstandig nemen van beslissingen. Liever dan alles verbieden, leren ze kinderen omgaan met risico's. Verbodsbordjes worden zo veel mogelijk beperkt, al ontkom je er soms niet aan. En ja, er zijn altijd kinderen die de randjes opzoeken, maar dat hoort erbij.

Toezicht is professioneel geregeld, met BHV-training, een EHBO-post, portofoons en dagelijkse keuring van de huttenbouwplekken. Hutten worden aan het eind van de dag gecontroleerd en afgebroken als dat nodig is.
Officiële speeltoestellen worden gekeurd door de gemeente, wat soms frustrerend is. Zo mag een omgevallen boom niet als klimobject blijven liggen tenzij die officieel gekeurd. Een creatieve oplossing: de oude tractor op het terrein is als 'kunstobject' geregistreerd, en mag daarom blijven staan. Zulke objecten stimuleren fantasierijk spel.

Het water op het terrein stroomt en is aangesloten op het grotere watersysteem, dus daar zijn geen zorgen over.

Speelheuvel met twee glijbanen.

Kinderen kunnen in de werkplaats bouwen aan onder andere hun skelters. deze kunnen ze pimpen en er daarna mee rondrijden.

Toegankelijkheid en diversiteit

Er is aandacht voor toegankelijkheid. Zo is er een MIVA-toilet, zijn de paden naar de moestuin rolstoeltoegankelijk gemaakt en is er een gevarieerd aanbod aan zitmogelijkheden. Mensen met een Europese Gehandicaptenparkeerkaart kunnen na aanmelding op het terrein parkeren.

Diversiteit is ook een punt van aandacht. Op dit moment zien ze vooral veel “witte kinderen”. Ze denken dat dit deels komt doordat vooral ouders met een bakfiets makkelijker van verder komen. Ze willen er nadrukkelijk ook zijn voor kinderen uit de Indische Buurt en zetten zich daar actief voor in.

Samenwerken met de stad en haar bewoners

De stichting runt zelf de horeca en verhuurt ruimtes, waarmee geld wordt verdiend voor het gratis programma-aanbod. Er zijn veel samenwerkingen: met BSO’s, scholen voor thuiszitters zoals Orion, dagbestedingsinitiatieven, buurtcampings en sociale cateraars zoals Dappere Dames. Initiatieven zonder grote portemonnee zijn extra welkom.

Het programma is rijk en gevarieerd: van natuurclubs en bijenworkshops tot kinderfeestjes en het project ‘Van zaadje tot maaltijd’. Dankzij inkomsten uit bar en verhuur is deelname vaak gratis. Toch blijft het een uitdaging om álle bewoners van de buurt te bereiken. Via vrijwilligers, flyers, evenementen en een divers team probeert Jeugdland hier stappen in te zetten.

Zitplekjes in het groen , voor feestjes, workshops en ontmoeting.

De Hemelse Tuin: Van kinderboerderij naar circulair stadslandbouwlaboratorium.

De Stichting exploireert de ruimte voor o.a. feestjes en activiteiten.

Elke zondag kun je helpen in de tuin met oogsten, onkruid wieden en nieuwe zaadjes planten. Ook koken ze met alles wat er uit de tuin komt.

Toekomst: volop kansen én aandachtspunten

Jeugdland ziet veel kansen. De ligging, midden in de stad, goed bereikbaar per fiets of bakfiets, maakt het een ideale ontmoetingsplek. Natuur, avontuur en sociale verbinding komen hier samen.

Maar er zijn ook aandachtspunten. De zichtbaarheid kan beter, vooral omdat het terrein wat verscholen ligt. Betere communicatie met ouders van verschillende achtergronden is belangrijk. Meertaligheid, visuele hulpmiddelen en contact via wijkinitiatieven kunnen daarbij helpen. Dit zijn ook onderdelen waar het Amstelpark van kan leren.

Ze blijven experimenteren. Wat werkt, blijft. Wat niet werkt, wordt losgelaten.Verzekeringen voor risicovol spel zijn lastig, maar collectieve regelingen bieden uitkomst.

Tips voor het Amstelpark: laat het los, geef ruimte

- Je hoeft niet alles dicht te timmeren. Laat ruimte voor groei. Kijk wat werkt en durf bij te sturen. Bouw aan vertrouwen en wees fysiek aanwezig.
- Samenwerkingen zijn essentieel.
- En geef kinderen échte vrijheid, binnen veilige kaders.
- Verzekeringen voor risicovol spel zijn lastig, maar collectieve regelingen kunnen uitkomst bieden.

Natureluur

Creëer ruimte voor risicovol spel, kinderen hebben het recht om hun grenzen op te zoeken.”

Natureluur is een speeltuin in het Sloterpark, een park rondom de Sloterplas. Het Sloterpark is aangelegd tussen 1958 en 1974.

Sinds 2018 is De Natuurkamer actief als sociale organisatie in Amsterdam Nieuw-West, ontstaan uit een gemeentelijke tender. Vanaf 2022 is de stichting volledig operationeel, met haar thuisbasis in het houten gebouw Drijfhuis, midden in het park. Wat ooit een plek was waar overlast overheerste, is nu omgetoverd tot een levendige, groene oase.

Door de ontwerpers van Stout Hout werd een open plek in het bos herkend als een natuurlijke speelplek vol mogelijkheden voor kinderen. Een plek om te ontdekken, te spelen en zich te verstoppen. Om deze speelwaarde te versterken, bouwden ze een houten poort die de ingang markeert en de plek beter zichtbaar maakt voor kinderen. Zo werd de open plek onder de bomen een uitnodigende speelruimte waar de verbeelding alle ruimte krijgt.

De Natuurkamer: een groene plek voor werk, spel en verbinding in Nieuw-West

De stichting werd opgericht met een helder doel: in de eerste plaats werk creëren, in de tweede plaats een prettige plek bouwen voor de buurt de speeltuin is hiervan een mooie bijvangst. De Natuurkamer biedt mensen de kans om mee te doen, mee te bouwen en zich gezien te voelen. Ze beheren de speeltuin, de tuinen en het gebouw, runnen een laagdrempelig café en organiseren sociale, educatieve en verbindende activiteiten. Hun missie: een plek waar werk, ontmoeting en natuur samenkomen ,met oog voor mens, dier én buurt.

Voor wie is Natureluur?

De Natuurkamer richt zich vooral op kinderen in de basisschoolleeftijd, vanaf vijf jaar tot begin puberteit. Maar ook volwassenen vinden hun weg naar de plek, bijvoorbeeld via de natuureducatie, de kruidentuin, bloementuin of het voedselbos. De doelgroep is breed: gezinnen, scholen, buurtbewoners, expats en mensen die deelnemen via re-integratie.

Speeltuin: Natureluur
Locatie: Sloterpark Nieuw-West
Omvang: 4 gectare groot
Beheer: Natuurkamer en Gemeente Amsterdam
Programma: Speeltuin, waterspelen kruidentuin, bloemenweide voedselbos, kinderfeestjesn, georganiseerd programma, kleinschalige horeca.
Openingstijden: Ma: 11 tot 17 uur
Di t/m Vr: 10 tot 17 uur
Za t/m Zo: 12 tot 17 uu

de Natureluur

Welkom in het Sloterpark

In dit gedeelte van het park vind je allerlei plekken en functies op het gebied van sport, spel en recreatie. Natuur en milieu spelen hierbij een belangrijke rol. In het NME-centrum de Drijfsijs kom je meer te weten over de natuur en de dieren in het Sloterpark. Het ruige riet is een bijzondere plek in Nieuw-West. In dit gebied hebben planten en dieren vrij spel, waardoor een echt stukje stadsnatuur is ontstaan. Je kunt het ruige riet te voet verkennen, maar ook te paard. Manege Geuzeneiland ligt aan de rand van het Sloterpark.

www.denatureluur.nl

Speeltuin
Welkom in de Natureluur! In deze bijzondere speeltuin kom je naast spannende speeltoestellen ook water, planten en beestjes tegen. Tijdens je ontdekkingstocht kom je meer te weten over de natuur en het klimaat. Veel plezier en vies worden mag!!

Waterhuishouding
Water is erg belangrijk in de Natureluur. In de tuin kan veilig in het water gespeeld worden. Dit komt doordat het water wordt gezuiverd door riet en andere moerasplanten. Het water wordt vanuit de Sloterplas via een pomp de speeltuin in gepompt. Vervolgens stroomt het door de de Natureluur. Als het hard geregend heeft ontstaan er nieuwe eilandjes in de speeltuin.

Eetbaar groen
In de speeltuin staan vele eetbare planten (kruidentuin) en vruchtdragende bomen zoals walnootbomen, kweeperen, tamme kastanjes en appelbomen. Gebruik de kruiden gerust voor in de thee, of de noten en vruchten voor een zelfgebakken taart. Voor meer informatie en exacte vindplaatsen kunt u kijken op de website www.denatureluur.nl of contact opnemen met de gastheer.

C-Change
De Natureluur is mede mogelijk gemaakt door het Europese project C-Change. Door middel van dit project stimuleert de Europese Unie dat burgers samen aan oplossingen werken voor

Kinderboerderij
Naast de Natureluur ligt kinderboerderij het Sloterpark. Hier vind je verschillende dieren zoals geiten, schapen en konijnen.

Heemtuin
De heemtuin is een bijzondere plek in het Sloterpark. In deze tuin vind je bos, vennetjes, plasoevers, rietlanden, een heideveldje en mergel- en duingebied waar je doorheen kunt wandelen. De Heemtuin is openbaar toegankelijk.

C-Change
De Natureluur is mede mogelijk gemaakt door het Europese project C-Change. Door middel van dit project stimuleert de Europese Unie dat burgers samen aan oplossingen werken voor

Storytelling
In de Natureluur vind je TAGS. Ze zijn met o.a. mobiele telefoons of iPads met camera en internetverbinding te bekijken. Voordat je de TAGS kan scannen moet je eerst dit programma downloaden op je telefoon: http://gettag.mobi

Voor kinderen komt er een interactief spel tevoorschijn over klimaatverandering. Er is een leuk spel voor de jongste kinderen en een spannend spel voor kinderen t/m 12 jaar. De duur van de spellen is tussen de 45 en 60 minuten. Met de spellen leer je meer over de natuur en het Sloterpark.

Download GRATIS de mobiele APP voor

De speeltuin is zo ingericht dat kinderen van verschillende leeftijden ieder hun eigen uitdaging vinden. Een mooi voorbeeld zijn de drie speelhuisjes, ontwikkeld samen met Stout Hout. Elk huisje heeft een andere moeilijkheidsgraad. De jongste kinderen kunnen gemakkelijk het eerste huisje in. Voor het derde huisje moet je al wat ouder zijn — én durven.

Populaire plekken en programma's: waterspeeltuin, theater weide en bloementuin.

Ook de waterspeeltuin is geliefd, vooral tijdens warme zomerdagen. De kabelbaan biedt uitdaging en plezier, al werkt hij minder goed dan voorheen. Er liggen nu stokken naast waarmee kinderen zich alsnog kunnen voorttrekken. Andere populaire plekken zijn de theaterweide en de bloementuin. Alles in de speeltuin wordt gebruikt, er zijn geen "missers". Wel zijn er soms technische problemen, zoals een kapotte pomp of algenvorming in het water. We legden stenen neer bij de pomp en het bootje, maar die lagen binnen een dag verspreid over het terrein. Soms werkt iets, soms niet, daar leer je van.

Er is geen specifiek toezicht op spelend kinderen. Anders dan bij bijvoorbeeld Jeugdland zijn er geen risicovolle zones waar getimmerd wordt. Wel start het team elke ochtend om 09:00 uur met een ronde over het terrein om speelobjecten te controleren en afval op te ruimen. Zo blijft het terrein veilig en uitnodigend.

Een plek van samenwerking en programma's.

De Natuurkamer werkt nauw samen met organisaties uit de buurt. Eerst zochten ze dit actief op maar de laatste tijd worden ze erg goed gevonden en rijgen ze veel verzoeken van organisaties die daar activiteiten willen organiseren zoals een kinder theater. Er zijn vaste partnerschappen met scholen, en met 'Natuur is een Feest', dat jaarlijks meer dan 400 activiteiten organiseert. Tijdens schoolvakanties organiseert De Natuurkamer zelf workshops, kinderfeestjes en andere activiteiten. Het programma is breed: cultuur, knutselen, muziek, theater, pannenkoeken bakken en verf maken van bloemen en kruiden.

Buurtbewoners kunnen gratis deelnemen aan activiteiten. Bezoekers van buiten de buurt betalen een kleine bijdrage. De stichting houdt de prijzen bewust laag en zorgt voor een toegankelijk en divers aanbod. Ze willen geen exclusieve sfeer creëren, zoals soms het geval is bij plekken die vooral door "bakfietsouders" worden bezocht.

Vrijwilligers zijn onmisbaar. Ze worden geworven via pitches, het AZC of bedrijven, en de gemeente betrekt De Natuurkamer actief bij re-integratietrajecten.

Beheer door stichting zorgt voor betrokkenheid.

Het dagelijks beheer ligt in handen van De Natuurkamer zelf. Vrijwilligers en een aantal betaalde krachten zorgen samen voor onderhoud en organisatie. Juist deze mix van mensen, waaronder ook deelnemers met een afstand tot de arbeidsmarkt, zorgt voor eigenaarschap, continuïteit en betrokkenheid.

De gemeente is verantwoordelijk voor het grotere groenonderhoud, zoals maaien en technische reparaties aan speeltoestellen. De stichting verzorgt het dagelijkse natuurbeheer en bouwt ook zelf meubels voor in de tuin.

De keuringseisen worden elk jaar strenger. Een geliefd trekpontje moest verdwijnen na een incident elders in het land, terwijl er op deze locatie nooit ongelukken mee zijn gebeurd. Opmerkelijk is dat de enige incidenten die wél plaatsvonden, met bomen waren, objecten die niet gekeurd hoeven te worden. Er is een groeiend spanningsveld tussen spelvrijheid en regelgeving.

Initiatieven zoals 'Stoer Spelen' van D66 sluiten goed aan bij de visie van De Natuurkamer: laat kinderen hun grenzen verkennen.

’s Zomers is het druk, in de winter rustiger. Op dit moment wordt er gewerkt aan een voedselbos, dat al als voorbeeld dient voor andere plekken in de stad. De bijenstal wordt binnenkort heropend, na de diefstal van het bijenvolk. Een vrijwilliger wordt opgeleid tot imker, een mooi voorbeeld van hoe De Natuurkamer mensen kansen biedt.

Er is geen duidelijke afbakening van het terrein dat ze beheren. Ze gaan uit van het gebied tussen de verharde paden. Er is ook geen officieel contract met de gemeente over het beheer. Het voordeel: flexibiliteit en ruimte om zelf invulling te geven. Het nadeel: weinig juridische zekerheid. Als de samenwerking stopt, is hun positie kwetsbaar.

Momenteel hebben ze geen goede samenwerking. Dit lijkt ze in de toekomst wel leuk maar ze geven aan dat dit met de huidige eigenaren niet werkt.

Tips voor het Amstelpark:Risicovol spelen, en een stichting

Durf te vertrouwen op risicovol spel
Kinderen hebben het recht om hun grenzen te verkennen. Als je alles volledig veilig maakt, wordt het saai. Inspirerende voorbeelden zijn de drie huisjes van Stout Hout of Rommelspeeltuin in Utrecht ,plekken waar kinderen uitgedaagd worden.

Werk met een stichting
Een stichting als beheerder zorgt voor lokaal eigenaarschap, betrokkenheid en continuïteit. Start eventueel met steun vanuit de gemeente, maar werk toe naar financiële zelfstandigheid. Vertrouwen groeit zodra de stichting zich in de praktijk bewijst.

“In een natuurspeeltuin mag je ander speelgedrag verwachten van de kinderen.”

Pas op voor overregulering. Regels kunnen remmend werken. Zo werd een ambitieus plan voor een moestuin uiteindelijk gereduceerd tot een paar bakken, na 2,5 jaar voorbereiding. Te veel regels doden initiatief.

Geen duidelijke afspraken over beheergebied. Dat geeft ruimte, maar ook risico’s. Zonder formele rechten is de organisatie kwetsbaar bij veranderend beleid

Combineer natuur en spel. Zeker in warme zomers zijn waterplekken goud waard.

Bereid je voor op traagheid en grilligheid in ambtelijke processen.

Betrek kinderen uit verschillende wijken en achtergronden. Houd de drempel laag: gratis toegang, gevarieerd aanbod. Wees zichtbaar in de wijk: via scholen, buurtcentra, sociale media en evenementen.

In het voedselbos komen eetbare planten, struiken en bomen samen tot een landschap dat voedsel, beschutting en leefruimte biedt aan insecten, vogels en andere dieren.

Wilgentunnel richting het blotevoetenpad.

Aan de rand van het park hebben ze samen een voedselbos gecreeerd met o.a. een vijfer, bijenburgt eetbare beplanting. Dit is een voorbeeld project.

Speelaanleidingen zijn een grijs gebeid. Zo hebben ze deze boot gekregen van een vrijwilliger. Ze hebben de boot veilig gemaakt, scherpe randen er af gehaald en stevig in het zand geplaats. Toch moet dit object als speelobject gekeurd worden en voldoet het niet. Hierdoor mag deze boot niet blijven liggen wat ze jammer vinden. Het is namelijk heel leuk voor kinderen en fantasierijk spelen. Zo is er vlakbij een schatkist geplaatst.

De drie speelhuisjes van Stout Hout zijn speciaal ontworpen voor De Natuurkamer met het idee dat kinderen van verschillende leeftijden elk hun eigen uitdaging vinden. Elk huisje heeft een andere moeilijkheidsgraad om in te komen: het eerste is laag en makkelijk toegankelijk voor jonge kinderen, het tweede is iets hoger en spannender, en het derde vraagt meer klimvaardigheid en lef. Zo groeien kinderen als het ware mee met de huisjes, en blijft het spel uitdagend en afwisselend.

Ravel Zuid

Spelen hoort bij je leerproces. Kinderen moeten leren om risico's in te schatten en ervan te leren."

Toen de Kindercampus Zuid naar een nieuwe locatie verhuisde, was er nog geen schoolplein beschikbaar. Op de oude plek was er wel een natuurspeeltuin aanwezig, waar de leerlingen veel gebruik van maakten. Om te voorkomen dat de leerlingen zonder speelplek kwamen te zitten, stelde de school als voorwaarde dat er ook op de nieuwe locatie een tijdelijke natuurspeeltuin zou komen.

Zo ontstond het initiatief voor een tijdelijke natuurspeeltuin: Ravel Zuid, met een oppervlakte van circa 2.400 m², ontworpen met natuurlijke materialen en zo veel mogelijk opgebouwd uit hergebruikte materialen en planten vanuit de oude locatie. De speeltuin werd aangelegd in 2021 en blijft naar verwachting, volgens de beheerder, zo lang mogelijk liggen.

Speeltuin: Ravel Zuid
Omvang: circa 2.400 m2
Beheer: Gemeente Amsterdam
Programma: Natuurspeeltuin, klimrek, wipwap, verstoppen, waterpomp, tunnels
Toegankelijkheid: Openbaar

Ondanks dat Ravel Zuid een tijdelijke oplossing is wordt er veel gebruik gemaakt van de speeltuin. Het initiatief voor Ravel Zuid is genomen in samenwerking met de school. Er is geen ontwerpplan opgesteld, maar in plaats daarvan gewerkt vanuit een duurzaam uitgangspunt, namelijk het hergebruik van materialen (toestellen, tegels en beplanting uit de oude speeltuin en bouwplaats van de nieuwe omgeving).

Op de nog lege bouwvlakte is deze speeltuin gelijk een groen zicht in het oog. Van buitenaf lijkt het alleen maar bestaand uit wilgen, maar binnenin bevindt zich een heel speelparadijs. De plek wordt gezien als een ruimte voor en door kinderen, met ruimte voor eigen initiatief, spelen, leren en ontdekken. Er zijn onder meer klimtoestellen, waterspeelplaatsen, wipwappen, hutten en nog veel meer verstopt in een paradijs van wilgen.

Voor wie is Ravel Zuid
De school maakt intensief gebruik van de speeltuin, onder andere tijdens de lessen en pauzes. De docenten zijn onder deze lestijden ook aanwezig en houden toezicht. Tijdens deze lessen doen ze aan handvaardigheid en educatie. Bij schade of achtergelaten materialen zorgt de school ervoor dat dit wordt opgeruimd.

Verder is de speeltuin openbaar toegankelijk, maar de belangrijkste gebruikers blijven toch de leerlingen van de school. Dit komt vooral omdat de ruimte eromheen nog volop in ontwikkeling is. Het terrein is vrij in te lopen en wordt gebruikt voor vrij spel, buitenlessen en creatieve activiteiten, zoals hutten bouwen. Er is geen sprake van overlast door hangjongeren of vandalisme vanuit de doelgroep. Wel wordt er soms afval gevonden, maar de herkomst daarvan is onduidelijk. De speeltuin blijft door de goede samenwerking schoon ook al is er geen dagelijks toezicht.

“Een plek door en voor kinderen.”

“De school helpt met het onderhoud en schade die ze zelf maken”. Er is dus sprake van een goede samenwerking tussen de school en het beheerteam. Ook is er samen met de school een moestuin aangelegd voor educatieve doeleinden en plezier. Hierin staan onder andere zelfgemaakte insectenhotels, een watertappunt en cementkuipen met water waar in het voorjaar zelfs kikkertjes leven. Daarnaast had het beheer nog een ruimte leeggelaten ter invulling van de school en nu gebruiken ze de plek om hutten te bouwen of in de moestuin groenten te verbouwen. “De speeltuin faciliteert de ruimte alleen en geeft de ruimte aan kinderen om er zelf wat mee te doen”.

Een goede samenwerking zorgt voor goed beheer.

Aan Ravel Zuid is niet veel beheer nodig. Deze wordt namelijk gedeeld tussen de school en de beheerder. Het dagelijkse onderhoud gebeurt grotendeels door de school. Hieromtrent onder andere het netjes houden van het terrein, het opruimen van materialen en klein reparaties. Het maandelijkse onderhoud wordt uitgevoerd door het beheerteam. Dit bestaat voornamelijk uit het bijsnoeien, onkruid verwijderen en reparaties. Het piekseizoen voor het beheerteam is voornamelijk in het voorjaar vanwege de beplanting.

Het pad van het speeltoestel eindigt op een houten boomstam. Deze uitloop is te hoog ten opzichte van de ondergrond en vormt daardoor een valgevaar. De constructie voldoet niet aan de geldende veiligheidsnormen en wordt om die reden niet goedgekeurd.

De grondwaterpomp uit de oude speeltuin is hergebruikt en het hekwerk is gemaakt uit hergebruikte materialen. Volgens de beheerafdeling vraagt het hekwerk veel onderhoud.

De stapstenen liggen te dicht bij het hek. Volgens het Speelplan moet er minimaal 1,5 meter afstand zijn tussen de stapstenen en het hekwerk. Hierdoor worden ze bij inspecties telkens niet goedgekeurd.

Het onderdeel ‘huttenbouwen’ is door de school zelf ingericht, maar moet worden verwijderd om veiligheidsredenen. Na het spelen blijven losse materialen, zoals hout, in de speeltuin achter en blijven de gebouwde hutten deels staan. Deze worden bij inspectie aangemerkt als een (gevaarlijk) speeltoestel, omdat kinderen erop kunnen klimmen. Het beheer vindt het jammer dat deze activiteit moet verdwijnen, maar om veiligheidsredenen is verwijdering noodzakelijk.

“Kinderen mogen tegenwoordig niks meer.”

De kinderen spelen natuurlijk vaak in deze speeltuin en er is nog geen ongeluk voorgevallen. Toch wordt deze speeltuin meer gekeurd dan andere speeltuinen, maar liefst 3 a 4 keer per jaar door Speelplan. Hierbij komen regelmatig veiligheidsrisico’s naar voren die vragen om aanpassing. Bijvoorbeeld boomstronken die te hoog zijn (hoger dan 50 cm), waardoor er eigenlijk valdempende ondergrond verplicht is, boomstammen die ‘uitlopen’ en binnen 1,5 m van elkaars staan, wat niet conform aan de normen is. Losse materialen (bijvoorbeeld achtergelaten hout van het huttenbouwen) worden niet goed gekeurd en kunnen onveilig zijn en zwammen of rottende elementen moeten worden verwijderd. Alles wat aan elkaar vast zit wordt gekeurd als één speeltoestel, dit kan ook leiden tot geen goedkeuring qua hoogtes etc.

Wat kinderen dus als waardevol ervaren wordt vanuit de regelgeving vaak als onveilig gezien. Zoals het huttenbouwen. ”De dingen blijven staan en zijn niet gekeurd, dus onveilig en mogen niet. Deze moeten dus eigenlijk verwijderd worden.” Dit kan een reden zijn waarom beheerteams liever geen natuurspeeltuin willen verzorgen. Zeker niet vanwege het beheer, want dat is niet zo veel, maar het is meer een kwestie van aansprakelijkheid en bij wie ligt deze?

Dit onderdeel vraagt het meeste onderhoud vanwege het schuren van het materiaal.

De boomstronk is hoger dan 0,5 meter en voldoet daardoor niet aan de veiligheidsvoorschriften, tenzij er een geschikte valondergrond wordt aangebracht.

Binnen een straal van 1,5 meter rondom de boomstam moet de zone vrij blijven van andere elementen. Dit is noodzakelijk om een veilige valruimte voor kinderen te waarborgen. Er moet worden gezorgd voor goed beheer van het onkruid binnen deze vrije zone.

De rechterkant wordt als een toestel gekeurd, doordat alles aan elkaar vastzit. Daarnaast is de tunnel te hoog dus er moet omveiligheidsredenen een hekje naast staan.

Tips en tricks

Hergebruik van materialen: Gebruik wat er als is. Het is duurzaam, betaalbaar en goed voor de binding met de plek.

Laat kinderen meehelpen opbouwen: Door middel van educatieve workshops geeft het de kinderen meer verbinding met de speeltuin en een verantwoordelijkheidsgevoel.

Leg verantwoordelijkheden vast: Bij natuurspeeltuinen is er nog niet goed vastgesteld in de regelgeving waar de aansprakelijkheid ligt. Maak dus duidelijke afspraken met de samenwerkende partijen.

Bewaak de balans tussen veiligheid en speelwaarde: Te veel beperkingen kunnen de speelwaarde ondermijnen. Kinderen moeten leren omgaan met risico's, dat hoort bij hun ontwikkeling. "Kinderen mogen tegenwoordig niks meer". Het is vooral de angst voor aansprakelijkheid die de speelvrijheid beperkt. Hierin moet een balans gezocht worden.

Kortom..

Ravel Zuid is een unieke, tijdelijke natuurspeeltuin die tot stand is gekomen vanuit noodzaak, maar is uitgegroeid tot een levendige groene speelplek waar kinderen leren, ontdekken en spelen in een natuurlijke omgeving. Door een hechte samenwerking met de school en het slim inzetten van bestaande materialen is er in een korte tijd een waardevolle plek ontstaan. Met behulp van de kinderen is de speeltuin gebouwd en heeft deze speeltuin een hoog gevoel van betrokkenheid.

Deze routepaal is zelfgemaakt door de basisschoolkinderen.

Wilgen aan elkaar geknoopt om een hut te maken.

Aan elkaar geknoopte wilgen om een hek te vormen.

Wipwap gemaakt van hout.

Uitkomsten enquete

Samenvatting

Algemeen
De enquete is verstuurd naar Kindercampus Zuid, Basisschool HKC De Wereldboom, Basisschool Merkelbachschool, BSO Woest Zuid, Partou kinderopvang en De Kleinste Campus Kinderopvang. We hebben feedback ontvangen van leerlingen van Kindercampus Zuid, Basisschool Merkelbachschool en BSO Woest-Zuid.
In totaal waren er 8 respondenten waarvan 62,5% de enquete incompleet en 37,5% de enquete compleet heeft ingevuld.

Gegevens (3 respondenten)
- 66,7% van de respondenten is 8 jaar oud en 33,3% van de respondenten is 11 jaar oud.
- 33,3% zit op de kindercampus Zuid. 33,3% zit op de Basisschool Merkelbachschool. 33.3% zit op de BSO Woest-Zuid.
- Alle respondenten komen een paar keer per maand in de speeltuin.

Huidige speeltuin (2 respondenten)
- 50% vindt de schommel, de kabelbaan en de waterpomp het leukste in de bestaande speeltuin.
- 100% vindt alles leuk in de huidige speeltuin.
- 50% vindt dat er (veel) mogelijkheiden zijn om samen te spelen.
- 50% vindt het zand en de sporttoestellen onder aan de brede trap het minst leuk in de bestaande speeltuin.
- 50% vindt het jammer dat er geen sportveldje of plek is om balspellen te doen.
- 50% vindt dat er te weinig schaduwplekken zijn.

Nieuwe speelwerelden (3 respondenten)
- Alle drie de respondenten vinden de boswereld, het wilgendorp, de klimwereld, de zandwereld, de modderwereld en de waterwereld leuk.
- De natuur, de takken en de lange glijbaan vindt iemand leuk van het wilgendorp.
- De klimwereld vinden ze uitdagend en leuker dan de boswereld.
- Bij de zandwereld vindt iemand het leuk dat je dingen kan opgraven, net zoals archeologen en goudzoekers doen.
- Iemand vindt de modderwereld het allerleukste om te doen. Lekker vies worden. Wel alleen in de zomer, in de winter is het te koud.
- Bij de waterwereld vindt iemand het belangrijk dat het wel veilig is. Ook is dit in de winter te koud, maar wel leuk om met water te spelen.
- 2 respondenten vinden de sportwereld leuk, de derde respondent vindt dat meer iets voor volwassenen.
- 66,7% vindt de klimwereld en de waterwereld het leukst. 33,3% vindt de zandwereld en de modderwereld het leukst.
- Iedereen vind de onderdelen samenspelen met anderen, opties om mijn eigen spellen te verzinnen en spelen met water belangrijk. De mogelijkheid om zelf regels te verzinnen, te spelen in een speelhuisje of een ander object, vies worden in de modder (modderpret), zelf dingen kunnen bouwen vindt iedereen ook belangrijk, alleen iets minder. Dit zelfde geldt voor natuur en groen zoals een boom of plant.
- Ideëen voor een super cool speeltoestel zijn een afgebakend veldje, een skatebaan en een achtbaan.

urban
synergy